

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD UN
UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY LIB
FORD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD UNIVERS
RSITY LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY LIBRAR
RIES · STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFO
LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES · STA
STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD UN
UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY LIB
FORD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD UNIVERS
RSITY LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY LIBRAR
RIES · STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFO
LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES · STA

RD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY
NFORD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD UN
VERSITY LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY LI
RARIES · STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES · ST
Y LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES ·
S · STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD
RD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY
NFORD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD UNIV
VERSITY LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY LI
RARIES · STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES · ST
Y LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES ·
S · STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD
D UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY

47/9654
**ASCVLORVM CAMPANORVM
INSCRIPTIONES ITALICAE.**

DISSERTATIO PHILOLOGICA
QVAM
AD SVMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES
RITE IMPETRANDOS
VNIVERSITATE FRIDERICIA GVILELMIA RHENANA
SCRIPSIT ET
AMPLISSIMO PHILOSOPHORVM ORDINI

TRADIDIT

FRIDERICVS WEEGE
FRANCOFVRTENSIS.

[29 I. 06]

Bonn

Phil.

1906

K. UNIV.- BIBLIOTHEK

5 JUL. 1906

—♦— BONN —♦—

BONNAE
OLI GEORGI TYPOGRAPHI ACADEMICI
MCMVI.

MEH

CN532

C3W4

1906a

VITA.

Fridericus Gualterus Weege natus sum die XXIX. mensis Octobris a. 1880 matre Maria Pons patre Iacobo Weege, cuius memoriam praematura morte nuper mihi crepti pio animo colo. Fidei addictus sum evangelicae. Elementa postquam in ludo litterario apud patrem didici gymnasium civicum urbis patriae adii Lessingianum quod Reinhardti deinde Baieri auspiciis virorum in paucis mihi colendorum tum floruit. Inde a vere 1899, praecipue ab Alexandro Riese ad studium antiquitatis inflammatus, operam dedi philologiae et archaeologiae primum Bonnae (3 sem.) dein Berolini (2 sem.). Autumno 1901 Bonniam reverti ubi examen rigorosum sustinui die VIII. mens. Martii, pro facultate docendi die II. m. Dec. 1905. — Docuerunt me Bonnae: Bender † Brinkmann Buecheler Clemen Elter Erdmann Freytag Funaioli Gaufinez Hampe Iacobi Karo Küntzel Küppers Loeschke Nissen Radermacher Solmsen Steffens Strack Usener † Wiedemann, Berolini: Diels Frey Graef Heintze Kekulé Lenz E. Schmidt Vahlen Wilamowitz. Comiter concesserunt ut interesset exercitationibus archaeologicis Graef Kalkmann † Karo Loeschke Pernice Winnefeld, historicis et numismaticis Nissen Strack, epigraphicis oscis umbricis Buecheler, linguae francogallicae et italicae hodiernae Gaufinez Steffens, philologis Radermacher Solmsen Bonnenses, Diels Heintze Helm Schoene Berolinenses. Praeterea Buecheleri Elteri Useneri egregia erga me benevolentia in seminarium regium Bonnense receptus sodalis ordinarius, horum virorum et Brinkmanni disciplina usus sum per annum unum et semis. Quibus viris omnibus gratias maximas habeo, imprimis vero duo viri dilectissimi, quorum nomina huic libello praefigere mihi licuit et Georgius Karo quid adulescenti profuerint, iuvenis et vir grato semper animo habeo.

De dissertatione ad ordinem rettulerunt:

G. Loeschcke
F. Buecheler.

FRANCISCO BVECHLER
GEORGIO LOESCHKE

S.

Dissertationis vere anni praeteriti ab ordine philosophorum universitatis Bonnensis probatae in qua de Oscorum praecipue Campanorum picturis sepulchralibus armis vestimentis omnique cultu egi, parvam admodum sed suis finibus absolutam partem prelo tradere constitui hanc de vasculis in Campania inventis exhibentibus inscriptiones italicas. Cetera mox alio loco me publici iuris facturum esse spero.

Inscriptiones italicae vasculorum campanorum post Lanzium a Lepsius Mommseno aliis identidem collectae nostra aetate magis quam par erat neglectae sunt cum ab aliis tum novissime a Planta et Conway, quorum hic in libri 'Grammatik der oskisch-umbrischen Dialekte' vol. II complures temere inseruit, quas aut non in Campania inventas esse constat ¹⁾, aut quae graecae sunt, non italicae ²⁾, Conway quamvis nonnullas addiderit tamen et ipse multas omisit et eas, quas exhibet, satis indiligenter edidit submixtis multis typorum erroribus. Accedit quod editoris officium molis digerendae et ordinandae plane neglexit, ut vagus huc illuc per duo volumina et in notis et in appendice circumagaris. Variarum lectiones omnino desiderantur.

Quae cum ita sint operae pretium mihi videtur esse has inscriptiones aliquanto auctas corpusculum comprehendere, quod auxiliarium quasi addatur ad Paulii corpus inscriptionum etruscarum, cuius adhuc primum tantum volumen in lucem prodiiit.

In edendis inscriptionibus quas ipse examinare nondum potui, usus sum auctoribus quam fidelissimis, ex quibus singulas

1) Planta No. 177 i ex Samnio cf. Fabretti CI Ital. 2890, No. 177 o ex sepulchro Cornetaniano cf. annali del inst. 1835, 174, No. 177 hh Vulcis cf. Corssen d. Spr. d. Etrusk. I 999, No. 177 mm ex Etruria cf. Furtwaengler Beschreib. d. Vasensamml. i. Antiqu. i. Berlin No. 4091, No. 177 nn Caere cf. Furtw. 4090.

2) Planta 177 ii cf. Furtw. 2611.

exprimendas curavi in tabulis adnexis. Vascula Berolinensia Washburnus amicus Americanus anno 1904 mecum in usum delineavit, cui gratias ago quam maximas, huic non minus quam Watzingero et Schroedero amicis, qui eruerunt ea in museo Berolinensi, ubi diu satis neglecta iacuerant. Ordinem praetuli geographicum ita ut initium caperem a Nolanis (1—23) deinde adderem Suessulana (24—32) deinde prope vicum Marcianise inter Suessulam et Capuam repertum (33), Capuana (34—57), Saticulana (58—61), Calenum (62), Cumanum (63), Pompeiana (64—66), Surrentinum (67), deinde quae in Campania quidem sed ignoto loco inventa esse legimus (68—78). Subiunxi ea, quae ex Italia inferiore, nescio an Campania, provenisse dicuntur (79—83), et pauca incertae originis, quae Corssem et Planta nescio quo iure inseruerunt Campanis (84—86). Omissi quae non nisi figulorum notas videntur habere (Heydemann Katalog d. Neapl. Vasensamml. 452, 490, 570, 605, 2517, 2752, 3031, 3045—48 Nolana, 3030 Capuanum, 3033 incertae originis, Conway l. l. vol. II p. 524 No. 5 Campanum). In vasculis describendis accuratior esse studii quam et Conwayus et Planta, qui formas picturas aliaque eiusmodi adeo neglexit ut ne id quidem vasculum quod ipse possidet (No. 83 catalogi mei) paucis verbis describeret. Nam ad definiendam aetatem harum inscriptionum plerumque nihil aliud consultare licet nisi ipsa vascula, quibus inscriptae sunt. Qua cognitione et quid de aetate inscriptionum discamus, ad calcem corpusculi breviter exponam, et qui homines inscriptiones fecisse demonstrantur litterarum formis et linguae dialecto.

I Nola.

a. Inscriptiones stilo exaratae.

1, 2. Paterae formae Heydem. 14¹⁾, litteris stilo inscriptis (Momms.), repertae Nolae (Heydem.), nunc in museo Neapolitano (Heydem. 1327, 1323).

1. *acevzhθi[k]lmnpś[?]rstuφχf*

2. *acevzhilmnpzsuφχf*

Do ex Heydemann Vasensamml. d. musco naz. z. Neapel tab. XII. — Cf. Fabretti CIIIt. No. 2766, 2767, tab. 49. In 1. Deecke ap. Müller d. Etrusk.² vol. II. tab. col. VIII hastam in *k* vidisse putat, de qua nihil apud Heydem.

3. Urceus Nolae repertus, nunc in musco Berolin. (Deecke)

acevzhθiklmn

Do secundum Deecke ap. Müller d. Etrusk.² vol. II. tab. col. X, qui ipse delineavit (cf. p. 528, et I. Schmidt ap. Pauly-Wiss. I p. 1619).

4. Patera vernicio²⁾ nigro obducta formae Heydem. 14, litteris stilo inscriptis 'sotto il fondo' (Fabr.), reperta Nolae (Fabr. Heydem.), nunc in museo Neapolitano (Heydem. 487).

cnaives flaviies p

Do ex Heydem. l. l. tab. XI.

cnaives faviies p secundum falsam delineationem legunt Fabretti CIIIt. suppl. I 512 tab. IX et Corssen d. Sprache d. Etrusk. I tab. XIV 2 (p. 425, 427 sq.). Recte Planta Gramm. d. osk.-umbr. Dialekte II p. 527 No. 173 qui ipse vidit unde Conway the Italic Dialects II addend. p. 681. *l* inter

1) Conspectus formarum dissertationi adnexus est.

2) vernicium = 'Firnīs', ut legimus apud homines mediū aevi, cf. du Cange Gloss. med. et inf. Latin.

f et *a* videtur omissa fuisse, postea interposita. — *cnaives* = gen. sing. pro *cnaiveis* ut *lucies* (14) *kanuties* (60), a nominativo *gnaius*, qui occurrit in lammina plumbea cumana (Pl. 119 III 3). — *flaviies* pro *-ieis* lat. potius quam osc. — *p* patrisne (prae)nomen ex more ingenuorum Oscanorum?

5, 6. Paterae vernicio nigro obductae formae Heydem. 14, litteris stilo inscriptis 'sotto il fondo' (Fabr.), repertae Nolae (Fabr.), nunc in museo Neapolitano (Heydem. 608, 1316).

teclliam

Do ex Heydem. tab. XII 1316, XI 608.

Fabr. C. I. It. s. I 513 tab. IX, Corssen I p. 475, Planta II No. 177 x legunt *teciiam* vel *teci iam*, id quod et Heydem. praebere videtur. Sed collato Heydem. 1316 *teclliam* non dubito, quin linea inferior litterae *l* evanuerit, unde spatium exstitit inter *l* et primam *i*. — Videtur oscum vocabulum.

7. Patera vernicio nigro splendidissimo obducta formae Heydem. 14, litteris stilo inscriptis sub labro ('unter dem Rande' Corss.), reperta Nolae (Corss.), nunc in musco Neapolitano (Heydem. 571).

*unva:i**

Do (a) ex Heydem. tab. XI, qui et in tertia et in quinta littera aliquantum differt a ceteris, (b) ex Fabr. s. I tab. IX. *unciapir* Fabr. I. I. 514, *unciapia* Corss. I 56 cum sua delineat., *unciapir* Planta 177 y ('*r* vielleicht unsicher'), *unciapitr* aut *unciapir* aut *unci apial* Deecke Etr. Forsch. 3, 278, qui *pia* reprobatur collata prima *a* neque *r* probatur propter lineam transversam. — Tertia littera videtur esse *r*, cuius linea transversa super hastam prolongata est, quinta *ap* vel *pa* ligatura conexae non aliena ab ea, quam Deecke Rh. Mus. 41 (1886) in infima tabulae parte praebet.

8. Patera vernicio nigro obducta formae Heydem. 14, litteris stilo inscriptis 'sotto il fondo' (Fabr.), reperta Nolae ('Nolaner Schale' Corss.), nunc in museo Neapolitano (Heydem. 489).

tav

Do ex Fabretti s. I 515 tab. IX, qui usus est delineatione Corsseni.

Et Fabr. et Corss. I p. 740 legunt *tae*... Corss. *T.ae[le]* proposuit. Fortasse est nota figuli.

9. Patera vernicio nigro obducta cum pede lato humilique, formae Furtw. 276, litteris stilo inscriptis in fundo, reperta Nolae (Furtw.), nunc in museo Berolin. (Furtw. 2564).

venuistitaie

Do ex O. Washburni Americani delineatione meum in usum a. 1904 facta.

venlis..... Momms. U. D. 316 No. 15. *venlistitripe* Huschke, d. osk. u. sabell. Sprachdenkm. p. 226 tab. I 15. *venlistit*.....e Fabr. 2778. *venlis*.....e Pl. 177 k ('nach s unsichere Buchstaben; überdies ist unsicher, wo die Inschrift beginnt, da sie kreisförmig geschrieben ist'). *venlistit[a]* Conway I nota XI. No. 3.

Tertiae litterae et hastula media et punctum suppositum videntur esse fortuita itemque lineola transversa inter *i* et *e*, quarta littera *l* esse non potest; videtur esse *u* cum linea transversa fortuita.

Inscriptio est etrusca. — Ad *venuis* cf. etr. *venu* CIE 1965, 2225 sq. (Clusium) 4353 sq. (Perusia). Schulze, z. Gesch. d. lat. Eigenn. p. 69 comparat *Venurius* (not. degli scavi 1896, 286) *Vennonius*. Cf. et etr. *venunia* CIE 2225 sq., 4354, *venunias* 2864, *venusa* 1964 (Schulze l. l. p. 405). — *titaie* derivatum ab etr. *tite* ut *velxiaie* a *velxe* (e. gr. CIE 1285, 1536 et passim).

10. Patera vernicio nigro obducta cum pede lato humilique, formae Furtw. 276, litteris stilo inscriptis in fundo, reperta Nolae (Furtw.), nunc in museo Berolin. (Furtw. 2567).

herine

Do ex Furtwaengleri delineatione.

Cf. annali d. inst. 1832, 279; 1835, 174, Momms. U. D. tab. XIII No. 5 p. 314 (ex Lepsio Inscript. umbr. et osc. tab. XXVI No. 28), Conw. I p. 97 No. 5, Planta 177 d. —

Vocabulum videtur etruscum. Cf. etr. *herine* Fabr. 610, 611, 883. *herini* CIE 1196, 1203 et passim, *herinis* 495, *herina* 766, 893, *herinas* 2236, 3052, *herines* 1204, *hereni* 1911, *herinial* 689, 693 et passim, *herinisa* 1357.

11. Patera vernicio nigro obducta cum pede lato humilique, formae Furtw. 276, litteris stilo inscriptis sub pede, reperta Nolae (Furtw.), nunc in museo Berolin. (Furtw. 2565).

u·p·sisie

Do ex Washburni Americani delin. —

* *up·si·e* Momms. U. D. 315, tab. XIII 9,

* *up·si·e* Fabr. 2779,

up·sisie Huschke p. 224,

a·up·siste Corss. I 526,

[*a*] *up·si·e* Planta 177 g,

[*a*] *up si[i]e* Conway I p. 97.

Signum ante *u* longe distat ab hac littera. *a* esse non potest, quod et Planta concedit (*a* sehr unsicher). Puto esse figuli aliquod signum. — *u* et *p* puncto discretac sunt, post *si* una vel duae litterae dubiae; *st* nullo modo esse possunt, quod idem Planta concedit, neque *p* ut putat Conw. (*a* very narrow *p* with its second stroke running into the *e*), neque *i* (*the second i seems to have been made in two attempts*). Recte Planta *nach si vielleicht s und nachher i oder ein zufälliger Strich, kaum siste, wie Corssen*.

Videntur vocabula osca = *up(sed) sisie* i. e. *operavit Sisios* vel *up(ils) sisie* vel *up(sis) sisie*. — Ad *upils* conferendus Conway 91, ad *upsiis* Conw. 184 d (in nummo hinc *fistluis* illinc *upsiis*, cf. Dressel, histor.-philol. Aufs. E. Curtius gewidm. p. 252) et gens *Opsia* lucana, campana, paeligna, vestina, cf. Conw. ind. III. — Ad *sisie* cf. lat. *Sisius* CIL VI 26606 a sq. *Sisidius* ibid. 26606, *Sisenna*, *Sisennia* (schol. Pers. VI 6), *Sisennius* (cf. Schulze l. l. p. 94).

12. Patera vernicio nigro obducta, cum pede lato humilique, formae Furtw. 276, litteris stilo inscriptis sub pede, reperta Nolae (Corss.), nunc in museo Berolin. (Furtw. 2566).

mamer·ces·husinies

Do ex Washburni delin.

mamer·ies·husinies praebet Momms. U. D. p. 315 tab. XIII 8 (ex Leps. tab. XXVI 31), unde Fabr. 2773 tab. 49, Huschke p. 223, Conw. II p. 526 No. 16 (cf. tab. I 12b).

mamerces husinies Corssen I 431, *mamer·ces·husinies* Planta 177 f.

Punctum post *mamel* mihi videtur fortuitum cum Conw. (cf. 60 *kanutie ssim*, 14 *cnai viies*, 45 *ca ive*, 43 *mamur ces* et quae infra dixi p 40). Litterae post primam *m* nescio an una linea evanuerit et fuerit olim ◀ cum nunc legatur J. Punctum in fine Momms. vidit, nunc evanuit. — Ad *mamelces* pro *mamerces* cf. *venelus* (14 *venelus sitrinus*, 49 *mi venelus num claries*) iuxta *venerus* (44a *mi venerus limrcen. a...*, 44c *vener. tusnus*). Mollita videtur *r* ut in etr. *lal-an*, *lal-us* iuxta *lar-an*, *lar-us* (cf. Corssen II p. 105). — Ad *husinies* cf. osc. *husidiis* Conw. 190, etr. *husunus* Fabr. 435 ter c, *husunei* CIE 2317 alia.

13. Patera vernicio nigro obducta cum duabus ansis, litteris stilo inscriptis sub pede, reperta Nolae ('tazza Nolana' Fabr.), nunc ubi sit ignotum; erat olim Parisiis apud Cagarium (Fabr.).

SE719) JEM E *emel cripes*

Do ex Conestabile inscriz. etrusc. p. 261 No. 8 secundum professoris Orioli apographum, unde Fabretti 2778 bis et Planta 177 n.

Num conferendus etr. *eimnei* CIE 692, *aemili* CIE 3329 = CIL XI 2027?

14. 15. Paterae vernicio nigro obductae, formae Heydem. 14, litteris stilo inscriptis in exteriori parte, repertae Nolae, quarum unam ex sepulcro effossam (Min.), quae erat olim (a. 1859) apud Raffaelum Baroni, rerum antiquarum negotiatorem, Planta vidit in collect. Bourguignon. Nunc ubi sit ignotum. Altera servatur in museo Neapolitano (Heydem. 3364).

lucies cnai viies sum.

Do ex bull. Napol. n. s. VII tab. d'agg. 3, p. 145 Minervini.

Consentiunt Fabr. 2782a, Planta No. 172, Conw. 98. *gnai viies* Corss. I 18 tab. XIV 1, unde Deccke Etr. Forsch. 3, 96.

De secundo puncto vide supra No. 12. Patera Neapolitana (Heydem. 3364) praebet *lucies cnai viies sum*.

Inscriptio est osca ut demonstrat *sum*.

16. Patera vernicio nigro obducta praeter pedem gracilem, litteris stilo inscriptis in interiori parte, reperta Nolae (Furtw. Corss.), nunc in museo Berolin. (Furtw. 2551).

marhiesasel emicel

Do ex Washburni delineat.

marhiesa + elemicel (cf. tab. I 16b) Momms. U. D. tab. XIII 7 p. 315, Fabr. 2772, Conw. II p. 526 No. 15, *marhies a[k]ele mi cel* Corss. I p. 781 sq. ('dass der zweite Buchstabe des zweiten Namens ein *k* war, davon habe ich mich durch Zeichnung der Inschrift mit Hilfe der Lupe und zwei Staniolabdrücke überzeugt' Corss.), unde Planta 177 e *marhiesa [k]elemicel*. Huschke p. 222 prave proponit *marhiesa lemicel* i. e. *Marciae Lemiculus* ('durch Ansicht der Patera habe ich mich überzeugt, dass hinter *sa* nichts fehlt, sondern bloss der Firnis abgesprungen ist, als das folgende *e* hier eingerissen werden sollte').

Washburn affirmat vix dubitari posse, quin littera post *sa* sit *s*. — Inter *sel* et *emicel* spatium est unius litterae.

17. Patera fictilis, litteris stilo inscriptis ('graffito' Min.) in exteriore parte, reperta Nolae (Min.), nunc ubi sit ignotum; erat 'appartenente al signor tenente de Benedictis'. (Min.)

venelus sitrinus

Do ex bull. Napol. n. s. VII tab. d'agg. 5 p. 147 Minervini. Consentit Fabr. 2782b cum apographo in glossar. p. 1670 et Planta 177p. — *venelus* nom. etrusc. (Fabr. 2049, 2050 etc.) non rarum in his inscriptionibus (37 *veneliis*, 52 *venelus*, 85 *venelus*, 47 *venerus*, 71 *venileis*, 37 *venilei*). — *sitrinus* matrisne nomen genetivo appositum?

18. Patera fictilis 'sans ornements et apode' (Longpér.), litteris stilo inscriptis sub pede ('sous le pied d'une coupe apode' [sic] Longpér.), reperta Nolae (Corss.), nunc ubi sit ignotum; erat olim in collect. Dzialynski.

IM·ΞΕΙΝΥΠ<N>ΞΕΠV>

cupescarpunies mi

Do ex Longpérieri apographo (rév. archéol. 1868 n. s. XVII pars I 352), unde Fabretti suppl. I 519, Corss. I 781, Planta 177 bb., qui seiungunt *cupe scarpunies mi*. — Ad *scarpunies* conferendus etr. *scarpus scarpia* CIE 3545, 3692, *scarpes*

CIE 3691, *scarpni* vel *scarpini* CIE 4086 (cf. Schulze l. 1. p. 226) — *cupe* fortasse = 'coppa', ut videtur in 80 *mi cupe sta*, in vāsculo quod formam coppae praebet neque minus in 41 *cupe veliesā*. Sed fortasse sunt separanda verba *cupes* et *carpunies*, ut *cupes* nomen propr. mutilatum sit, cf. No. 68.

19. Patella vernicio nigro obducta non ansata (Furtw.), litteris stilo inscriptis in exteriori parte (Momms.), reperta Nolae (Furtw.), nunc in museo Berolin. (Furtw. 2974.)

*curelrūn[a]hel ** θut[u]mle[v]nue XXII a[ip]*.

Do ex Mommsen U. D. tab. XIII p. 315, 13 qui legit
*v[u]relrūn[a]hel ** θutumleunie XXII a....* et addit signa,
e i v i

quae numerum XXII sequuntur non cohaerere cum inscriptione et maiori spatio sciungi debere, quam factum sit in tabula. — Fabr. 2777 non transscripsit; Huschke p. 225 qui ipse vidit Berolini *curelrināhel ** θutumleunie XXII a *** ('im Anfang scheint c oder g sicher, in *rināhel* scheint der zweite Buchstabe eher das gestrichene i als u zu sein. n ist ganz unsicher. Die folgende Ziffer ist ohne Zweifel (!) die Zahlennummer, welche das Gefäss bei der Inventarisierung der Tempelgerätschaften erhielt. Die weiterhin stehenden Buchstaben kann man *acra* lesen, woraus ich aber nichts zu machen weiss'). — *[v]urelrūn[a]hel ·· [θ]utum[l]eunue XXII a[ip]* Conw. II p. 526 No. 17.

b. Inscriptiones pictae.

20. Oinochoe cum exitu formato in trifolium (sog. 'Phlyakenvase'). Pictus est rubro colore senex calvus et barbatus, amictus tunica curta et fimbriata, ut solent mini. Duos digitos dextrae protendit more loquentium, in sinistra clavam tenet. A dextra patera suspensa est, a sinistra stat ara, quae fert statuam iuvenis Herculis clavigeri. Inscriptio picta (Planta) supra caput senis. Repertum vas Nolae esse dicitur (Kramer griech. Thongef. p. 174, Braun ad Mommsen), nunc in museo Britannico (Walters F 233).

santia

Do ex **Zvettaeff** Syll. inscr. osc. tab. XVIII 6 No. 138. — Cf. ann. d. **inst.** 1834, 280 (Raoul-Roch.). Mommsen U. D. p. 189 XXXII, Fabr. 2840, Planta 168, Conw. I p. 138, Walters a catalogue of the vases in the British Museum F 233. Panofka (cf. Momms. l. l.) legerat dextrorsum *aitnas*. — Nomen est oscum = gr. ~~Σαντιάς~~ *s* in fine abiceta ut in *arkia* Planta 112 = Ἀρχιάς, *x* mutata in tenuem *s* cf. *meddix meddis* (etsi *kútniks* = χοῖνιξ).

c. Inscriptiones stilo exaratae? pictae? impressae?

21. **Patera** fictilis, litteris nescio quo modo inscriptis in fundo interiore, reperta **Nolae** (Momms.), nunc ubi sit ignotum ('now lost' Conw.); erat olim in seminario **Nolano**. (Fabr.)

[m]arvni

Do ex Mommsen U. D. tab. XIII.

marvni Huschke p. 224 ('das *m* hat eine auffallende, nur auf manchen griechischen Alphabeten vorkommende Gestalt und könnte auch *h* sein. Das *v* scheint hier als Vokal zu stehen'). [*m*]arvni Conw. II p. 526 No. 20 ('the text can hardly be correct'), *marvni*(?) Momms. l. l. p. 315, *marv ni* Fabr. 2780.

Miro modo sola littera *r* dextrorsum scripta est. — Num legendum *marvni* et conferendum etr. *marvni* Fabr. 557, 656, 897 bis et quae attulit Schulze l. l. p. 188, 264?

22. **Patera** fictilis, litteris inscriptis in fundo (Momms.), reperta **Nolae** (Corss.), nunc ubi sit ignotum ('now lost' Conw.); erat olim in seminario **Nolano**. (Fabr.)

miatilnia

Do ex Mommsen U. D. tab. XIII 11 p. 315, qui aequae ac Fabr. 2774 usus est Remondini dissertaz. sopra una iscriz. osca tab. I No. 3 (p. 51, 53), unde Conway II p. 527 No. 21, Planta 177 h. Corssen disiungit *mi atilnia* (= *me atilnia*), Guarinius in lexico osco-latino p. 16 falso praebet ΝΙΜΙΤΙΝΙ. — Differt miro modo prior a ab altera. — Ad *aitilnia* confert Schulze p. 206 *aidilia*, *aetilia*. Huschke p. 224 pessime a μαιίνω et τήλινον.

23. Aryballos cum lineis, formae Furtw. 240, litteris inscriptis in gyrum sub pede, repertus nescio an Nolae ('vermutlich nolae. Fabrik' Momms. 'unbestimmter italischer Fabrik' Furtw.), nunc in museo Berolin. (Furtw. 3603.)

v eliiēs nipe

Do ex Washburni delineatione.

Consentiunt Mommsen U. D. p. 316, 16 cum apographo, Fabr. 2775, Conway I p. 97 nota XI 4, Planta 1771 ('kreisförmig, so dass unklar, wo Anfang'). Huschke male sciungit *v eliiēs n ipe* (= ad Vibium Elium Numerii f. pertinet). — Ad *nipe* num $\nu\pi\rho\tau\eta\mu$ conferendus?

II. Suessula.

Omnes inscriptiones litteras stilo exaratas habent.

24. Askos rubris figuris (leonis sinistrorsum, arietis dextrorsum) ornatus, laxe pictis ab utraque parte ansae (Duhn), formae Heydem. 72, litteris stilo inscriptis (Gamurr.) sub pede (1) et sub ansa (2), repertus Suessulae (Duhn), nunc ubi sit ignotum; erat a. 1894 (Conway) in collect. Spinelli No. 273.

miputizarupiiās

Do (a) ex Minervini Guida illustrat. della mostra archeolog. Campana in Caserta (Napoli 1879) No. 273.

miputizarupiiās (1) *miputizarup* . . . (2) ut videtur (cf. tab. Ib, c) Duhn in bull. d. inst. 1879 p. 157, unde Gamurrini Appendice al CIIt. 938 Planta 177 vv. Conway II p. 525 qui dubitat de *m* de prima *p* de *i* in *putiza* et legit *miputizaru * iiās*. Sine dubio *puriās*. cf. *mi mamarces puriiāzas* Gamurr. 783 (in cippo Tarquin.) Lattes iscriz. palcolat. dei bronzi e fittili p. 98 falso 'che debba leggersi o stia per *ru-fiiās*'. — ad *putiza* fortasse conferendum gr. $\pi\alpha\rho\iota\zeta\epsilon\iota\nu$. Forma vasculi optime quadrat. Lattes l. l. post Paulium Etr. Stud. III p. 139 194 b non bene confert *puts* (Gamurr. 799) = 'bevande' 'libazioni' 'pocillum'.

25. Oinochoe ex argilla nigra (Fiorelli), litteris stilo inscriptis sub ansa, reperta Suessulae in necropoli (Fior.), nunc ubi sit ignotum.

INA ani

Do ex Fiorelli in not. d. scavi 1878 p. 101, unde Gamurr. Append. 937 Planta 177 uu.

In a linea transversa dceat. — Fortasse conferendum *anei* No. 28.

26. Patera vernicio nigro obducta cum duabus ansis, litteris stilo inscriptis (Duhn) in interiore parte (Gamurr.), reperta Suessulae in 'una tomba di mattone' una cum scypho vernicio nigro obducto, qui exhibet sub pede stilo inscripta et rubro colore expleta verba $\Gamma\Gamma\text{I ME}\Lambda\text{ANA}$, et cum vasculis vernicio n. obductis, quae ornata sunt floribus et sertis inauratis (Duhn), nunc ubi sit ignotum; erat a. 1894 (Conw.) in collect. Spinelli.

tindura criina

Do ex Minervini in not. d. scavi 1878 tab. V 3.

cf. Minerv. Guida illustrat. No. 262, idem in Atti di Caserta 1878 tab. IV 16, 17. *tinduracriina* Gamurr. 936 omisso puncto, *tinduracrii na* Conway II p. 524 No. 3 Duhnium in bull. d. inst. 1878 p. 150 secutus. cf. Planta No. 177 tt. — Ad *tindura* cf. Μάραρχε Τίνθωπος Mon. ant. VIII 229 in sepulcro Neapolitano. — Ad *criina* Minervini falso comparavit $\Gamma\rho\iota\nu\omicron\varsigma$ Herod. IV 150, Gamurrini pessime $\kappa\rho\eta\nu\eta$ ('*criina* .. iscritta in una fiale può spiegarsi per $\kappa\rho\eta\nu\eta$ ').

27. Patera vernicio nigro obducta formae Heydem. 9, litteris stilo inscriptis (Duhn) in interiore parte, reperta Suessulae in necropoli, nunc ubi sit ignotum; erat a. 1894 (Conway) in collect. Spinelli No. 270.

mimatapiianes

Do ex Minervini Guida illustrat. No. 270.

mi mata aiianes vel *mi mara atranes* Gamurr. 939, Duhnium in bull. 1879 p. 157 secutus (vide tab. Ib) itemque Planta 177 ww. *mimatahiianes* Conway II p. 524 ('the sign which I take for *h* being *h*'). *t* littera ut in No. 30, 55. — Ad *piianes* num conferendum etr. *paniades***pianiades* CIE 4464? Min. I. I. male *mi Ma Tapiianes* = 'sono di Magio Tampiano o Tampiano', Gamurr. '*mara* un prenome sannitico'.

28. *Patera vernicio nigro obducta* 'with handsome geometrical border and a man's head in the centre' (Conway), litteris stilo inscriptis (Conw.) uno versu in exteriori parte (Duhn) ('on the inside' Conw.), reperta Suessulae a. 1886 in sepulcro tofino 'piena di vasi a ornamenti graffiti del genere proprio al terzo secolo' (D.), nunc ubi sit ignotum; erat a. 1894 (Conw.) in collect. Spinelli.

minis:beliis:anei:upsatuh:sent:tiianei:

Do ex Duhn in Röm. Mitteil. II p. 267, qui usus est charta lucis opera expressa Spinellii.

minis:Belis:anei:upsatuh:Tiianei (omisso *sent*) Lattes iscriz. paleolat. p. 98, *minis beriis anei upsatuh sent tiianei* Conway I No. 97, *beliis* Planta 175 ('statt *l* vielleicht *r*'). De *l* littera mihi videtur non posse dubitari.

Inscriptio est osca. — *upsatuh:sent* osc. a verbo *up-saum*=lat. *operari*. Offendit *h*, cum expectes *upsatus sent*=*operati sunt* aut *upsatú sent*=*operata sunt*. An *h* debetur Etrusco, ut legimus *marahieis* No. 59 pro *maraiieis* Planta 188 6? *upsatuh sent*=*operati sunt*, si duo sunt subiecta, satis mire, nam deponens apud Oscos inusitatum, sin unum est, duo habemus enuntiata, quorum alterum incipit post *anei* hoc: *operata sunt* sc. omnia in sepulcro deposita. — *tiianei* locat.=*Teani*. — *minis beliis* videtur esse praenomen et nomen unius personae. Ad *minis* cf. *minieis* PL 138 B *minniets* 138 A *mitnieis* 156 alia; *beliis*=lat. *Bel(l)ius*? an *Velius*? cf. '*Bictor, Bictorinus, Beneria, Benusta*' alia CIL X 2 p. 1171, quamquam multo posterius sunt nata ista, BIBIE APXITITOY XAIPE, ΔΙΚΑ BIBIOY XAIPE Mon. ant. VIII 229 in sepulcro Neapol. Βέσβιος nomen Vesuvii montis, pro *Victor, Vibie* etc. — *anei* aut est dat. sing. nominis eius, cui operata sunt aut patris nomen imperfecte scriptum i. e. sine iusta terminatione *aneis*. Aut etruscum aut italicum est nomen cf. etr. *anei* CIE 3549 *larθ*: *anei:arndal*, 3554, 3905, 3974, 4220, *aneie* ibid. 3550, *aneis* 3325, 3548, 4223, *aneinal* 3858, 4637, 4639, *aneinia* 3663 sq. *aneinei* 3964, 3975, 4221, 4222, 4224. Cf. lat. *Aneius, Anneia* alia (Lattes Rendic. Ist. Lomb. 1891 p. 117).

29. Patera vernicio nigro obducta, litteris stilo inscriptis et in exteriori parte et sub ansa, reperta Suessulae in necropoli (Duhn), nunc ubi sit ignotum; erat a. 1894 (Conway) in collect. Spinelli.

numestataiesmi

*n * * h i*

Do ex Minervini Guida illustrat. 272.

humes iatniesmi ut videtur, Duhn in Röm. Mitteil. II 267 (v. tab. I b) *numesi atinies mi* Lattes iscriz. paleolat. p. 97, *numesiatniesmi n * * h i* Planta 177 xx *nume[s] tat[a]iesmi* Conway II p. 524 ('the first *s* is smaller than the other letters and the second *a* is [a], the rest seemed to me clear; some way before the inscription is apparently a first attempt *nu[h]*? which v. Duhn gives as [H])—(ΛΗ, but the last two signs appeared to me erased'). — *tataies* nomen gentil. ut videtur, derivatum fortasse a *tata* ut *velχais* a *velχα*. — *numes* praenomen. cf. quae attuli ad *numisiies* No. 34.

30. Patera vernicio nigro obducta litteris stilo inscriptis in exteriori parte, reperta Suessulae in necropoli, nunc ubi sit ignotum.

tarusulami

Do ex Duhn in Röm. Mitt. II 267.

Planta II 177 yy dubitat num *karusulami*. Ego *t* esse credo collatis No. 27, 55. — Inscriptio est etrusca. *tarusula* fortasse forma deminutiva derivata a *tarusu* (cf. lat. C. Seius *Tarus* Gruter p. 1013 1), ut *randula* Fabr. 2568 ter b 2351 a *randu* Fabr. 2600 g 2107. Nomina in *-u* non sunt rara. cf. Müller-Deecke d. Etrusk. I² p. 500 sq. '*ula* = lat. olla' falso Corssen d. Spr. d. Etrusk. I 735; patera hoc est vas, non olla.

31. Patera ('a flat vase with red patterns on a black ground' Conw.), litteris stilo inscriptis in parte interiore, reperta ut videtur Suessulae, nunc ubi sit ignotum; erat a. 1894 (Conw.) in collectione Spinelli.

cnai(-)vecaisies alpnupuz nu

Do ex Conwayi transcriptione in the Ital. Dial. I p. 98 nota XI 9 ('the interpunct is single and there may be one after *vecai*').

Inscriptio est etrusca. — *cnaive* praenom. italicum. — Ad *caisies* cf. *kaisies* Fabr. 2261 (Vulci), *caisias* ibid. 2653 bis a, *ceisi*, *cesi* CIE 3775 sq. Fabr. 2076 (Viterbo) 2104 (Tuscania) Deecke d. Falisker 187, lat. *Caesius*, *Caesilius*, *Caesellius* alia (Schulze zur Gesch. d. lat. Eigennamen p. 135 sq.) — *alpnu* fortasse dat. sing. *Alpnu*, *alpna* dea occurrit in speculis etruscis.

32. Vasculum ex argilla nigra ('bucchero' Duhn), litteris stilo inscriptis, reperta Suessulae in necropoli, nunc ubi sit ignotum.

mi

Do ex Duhn in Röm. Mitteil. II p. 267. — cf. Planta II No. 177 zz.

III. Marcianise ¹⁾.

33. Hydria ('forma dell' idria' Sogliano) fracta ('brocchetta rustica danneggiata e mancante di parte del labbro e del manico' Patroni), litteris stilo inscriptis 'sul ventre dalla parte del manico' (Sogl.), reperta prope vicum Marcianise una cum parva statua votiva muliebri et 'un prezioso ornato formato di ovoli cornici e golette' (S.); nunc in museo Campano (Patroni 896).

*mirik*ui*

Do (in tab.-II) ex Patronii apographo in catalogo del museo Campano I (1902) No. 896.

mirik . . . ui Conway I p. 97, *mirik . . . u* | Planta II No. 179 cf. et Zvetaieff I. It. Infer. p. 170, Sogliano in not. d. scavi 1885 p. 322, Deecke in Wochenschr. f. klass. Philol. 1887 p. 131. Planta l. l. post *ik* deesse duas vel tres litteras putat. Sed secundum Patronium spatium unius litterae vel maxime duarum est. Ultima littera clare est osca *i*. — Inscriptio videtur esse osca. Fortasse dat. sing. nominis eius, cui dedicatum est vasculum, *Mercurione*?

1) Vicus inter Suessulam et Capuam.

IV. Capna¹⁾.

a. Inscriptiones stilo exaratae.

34. *Cantharus* 'a nastro ripiegato' (Sogliano) vernicio nigro obluctus (Lattes), litteris stilo inscriptis in exteriori parte, repertus prope St. Maria di Capua vetere in sepulchro ad arcum Hadriani, nunc ubi sit ignotum; erat in collect. Bourguignon. (Dressel, Conway.)

FHEL·MK2.

MINUMISIIE2.

vhel·mks.

minumisiies.

Do hic ex Bourguignoni apographo ad Duinium a. 1890 misso, quo usus est Lattes iscriz. paleolat. p. 71 nota 97, letta nel senso del vaso, essa presentasi *minumisiies·vhel·mks.* letta per contro a vaso capovolto s'ha *vhel·mks·minumisiies*'

Quod Lattes praefert (*mus* pro *mks* sine dubio error typographicus est apud Lattes). *minumisiiesvhel·mks.* Duin (v. tab. II 34) in bull. d. inst. 1879 p. 157, *mi numisiies v helmus* Sogliano in not. d. scavi 1879 p. 19, *v helmus* Gamurr. 934, *vhel mus* Conway II p. 525 No. 12 qui ipse vidit (a nescio an typographi errore), *numisies* pro *numisiies* Pauli (cf. Lattes l. l.) cf. et Planta 177 rr, Atti di Caserta 1890 214 sq. — Ad *numisiies* cf. etr. *numsis* CIE 3678 sq. *numsina* 781 *numsinei* 1591 *numis* 1592 alia, gentem Romanam *Numisiam* de qua e. gr. *Numisius Martius* (cf. Wissowa Rel. u. Kult. d. Römer p. 134), *Numerius*, *Numeria* (alia apud Schulze z. Gesch. d. lat. Eigenn. p. 164, 198). Eiusdem stirpis sunt *numis* et *numes* (No. 29) ac *numasioi* (fibula Praenest.) et *numusi(e)s* CIE 423 (Arretium). cf. *mamarce*, *mamurce*. — Ad *vhel*. cf. etr. *felmu* CIE 35, 42 114 (Volterrae) lat. *Helmonius* CIL X 598 sq. 736 (Surrentum) XI 850 (Mutina). De *vh=f* infra disseram p. 41.

35. *Oinochoe* parva ex argilla nigra (Patroni) cum exitu formato in trifolium formae Heydem. 105, litteris stilo inscriptis

1) St. Maria di Capua vetere et Curti.

sub fundo (Heydem.), reperta prope St. Maria di Capua (H.), nunc in museo Neapolitano (Heydem. 3363).

limurce sta pruxum

Do (a) ex Heydemann tab. XVI, (b) ex Minervini in bull. Nap. n. s. VII tab. d'agg. 4.

limu(r)cesta pruchum Fabr. 2754a, Pl. 177 c, *Li Muthce Sta pruchum* Corssen I p. 443, *limu° gesta pruchum* Patroni in Milanii Studi e materiali I 293, qui miro modo inscriptionem primus edere sibi videbatur. I litterae linea transversa nunc evanuisse videtur. Minervini l. l. exhibuerat. Signum inter u et c falso Patronius putat esse aut interpunctionem postea additam aut 'che equivalga al punto soprascritto, nel qual caso avremmo $u^o = V = o$ '. r formam praebet fere eandem atque in No. 38, 39. In *pruxum* dextrorsum scripta est r, prima u differt ab altera, litterae x lineae transversae superius ad hastam affixae sunt more solito (cf. 39). — Inscriptio videtur esse etrusca. Minervini l. l. p. 146 male seiungit *limurces* et *ta* et interpretatur 'ecco (ta) la brocca di *Limurcio*'. Pravissime Patroni l. l. ad *limu* adfert tabulam capuanam Conw. 130a 8, ubi *limu* pro lat. *fame* videtur esse positum. *Limurce* occurrit et in No. 47a *limurcestan[t]na[s]*. cf. etr. *lemrecnas* Fabr. 1205 (Perugia) *lemrcna*, *lemrecnas lemrcnei* CIE 4029 sq. = lat. *Limbricius* CIL X 3785 4205 (Capua!) 2658 sq. (Neapolis) 7460 (Sicilia), ut ante Schulze p. 180 nota 1 iam viderat Pauli. Male Minervini l. l. comparaverat flavium Αἰυροϝ, oppidum Αἰυροϝ in Lycia, pessime Deecke ap. Müller d. Etrusk.² p. 347 li = Laris.

36. Pelike ornata duabus imaginibus amatoriis rubro colore pictis formae Heydem. 57, litteris stilo inscriptis sub pede (Fabr.), reperta prope St. Maria di Capua in sepulcro, una cum No. 38 (Garrucci), nunc in museo Neapolitano (Heydem. 3030).

θun vel nud?

Do ex Garrucci in bull. Napol. n. s. I tab. I 3.

Cf. et Minervini ibid. II 186 f. Fabr. 2755 Planta 177 v. — Minervini putat esse signum figuli, Garrucci l. l. p. 87 partem longioris vocabuli. — *θun* in tabula maglian. B 5 *huviθun*

quod dividunt Deecke et alii in *huvi* et *θun*. *θun* putant esse numerum cf. Torp Etruscan notes (1905) p. 6 sq.

37. Stamnos ahenus binis satyrorum barbatorum personis sub utraque ansa ornatus, litteris stilo inscriptis in superiore labro, repertus ut videtur ('dicesi' Minervini) prope St. Maria in sepulcro una cum vasculo No. 56. Nunc ubi sit ignotum; erat Romae apud Bonichium a. 1854 (Conway). Corssen iam frustra quaesivit in Campania et in museo Neapolitano.

vinuxs veneliis aeraciam tetet venilei viniciiu

Do ex Minervini in bull. Napol. n. s. II tab. VII 4—6.

peraciam Lattes iscr. paleol. p. 98, MA[TΞΞ]I>ADΞA

TETET *aeraci[sest]am tetet* Fabr 2753 'litteras uncis inclusas, quas Minervinius omisit, ad fidem Garruccii reposui', unde Corssen d. Spr. d. Etrusk. I 529 sqq. *vinuxs veneliis Peraci[s est]am tetet*, quem Planta II 176 secutus *vinuxs veneliis Peracis estam tetet*. Conway I No. 99 legit ut ego. Garrucci unde litteras *sest* sumpserit et quo loco de eis disseruerit plane ignotum. Minervini quare omiserit, non video. Minervinii apographo fidem habeo, Garruccium erravisse puto vel Fabrettium. Litteram ante *eraciam* *a* esse puto, cuius linea transversa deest, non *p* ut Corssen affirmat, quamvis concedam non plane consentire formam eius cum ceteris nostrae inscriptionis. In *tetet* prioris *e* linea infima desideratur. — Inscriptionis litterae sunt etruscae, vocabula osca. Scripsisse videtur homo etruscus linguae oscae peritus, ut apparet e *tetet* pro osc. *deded* = lat. 'dedit', *vinuxs* pro osc. *vinuks*. — *aeraciam*, si recte lego, adiectivum latinum vel oscum (denarius *aeracius* Vitruv. III 1. 82, *aeraceus* not. Tiron. 101. 39 Schmitz, ubi legis 'aes, aeris, aereum, aeraceum, aerosum, aerugo . . .') sc. *amphoram*. 'Aheneum' est vas nostrum. Quod habes *aeraciam*, non *aesaciam* satis mirum hoc tempore. Num vocabulum umbr.? — *Venilei viniciiu* dat. sing. Pro *viniciiu* exspectas *viniciiu*, sed cf. *Verehasiu* (in tabula agnon. Planta No. 200B 39) iuxta *Verehasiu* (ibid. A 11 et passim). *Vinicius* idem nomen est atque *vinuxs*. cf. lat. *Venox* CIL I 2 p. 123, 130. *ani venelus vinucenas* Fabr. 2049 (Orvieto). Ad *vinic-* et *vinuc-* cf. lat. *Minicius*, *Minucius*, *Minisius*, *Minusius*. —

Verto igitur *Vinux Venelii aeracium* sc. *amphoram*
dedit *Venelio Vinicio*. An pater filio?

38. Patera ex argilla nigra formae Heydem. 14, litteris
stilo inscriptis (Garr.) in gyrum, reperta prope St. Maria
(Heydem.), 'tazza Capuana' (Garr.), in sepulcro una cum No. 36,
nunc in museo Neapolitano (Heydem. 488).

*mi maerce pr***des*

Do ex Heydemanni apographo.

maerce prziadesmi Garrucci in bull. Napol. n. s. I p. 86,
tab. I 2, *mimaerce Paziathe* Corssen I 759 sq. ex suo apo-
grapho, *mi maerce p[r]zi*des* Planta 177 r. ('der Buchstabe
vor ϑ scheint ein durchstrichenen *a* zu sein'), $\chi\epsilon\theta[N]IF\triangle\Pi$ -
 $\epsilon\lambda\epsilon N\omega\iota\omega$ Fabr. 2754 cum apographo in gloss. p. 1094,
maerce prziadesmi?? Conway II p. 527. Eandem fere formam
praebet *r* in *maerce* atque in No. 35, 39. — *maerce* pro *ma-*
merce ut videtur.

39. Poculum vernicio nigro obductum (Heydem.) cum
parvo capite Medusae et ornamentis in fundo impressis (H.)
litteris stilo inscriptis, repertum prope St. Maria, nunc in museo
Neapolitano (Heydem. 3361).

icarthesiuxuup

Do ex Heydemanni apographo.

Cf. Minervini in bull. Napol. n. s. VII tab. d'agg. 6
quem secuti sunt Fabr. 2754b Planta 177t, Corssen I 453
cum suo apographo. Fortasse legendum *karthesiuchuup*. De
p in fine vix dubitari potest. χ habet lineas transversas
superius more solito affixas hastae, ut in No. 35, *r* lineam
transversam ut in No. 35, 38. — Quid significet nescio. Valde
arbitrario *Icarthes iu chuup* = 'io sono la coppa d'Icarthes'
Min. l. l. p. 148, *Icar. Thesiu chuup (uln)* = 'Icarus Thesius
 $\chi\acute{o}\nu \pi(\acute{\epsilon}\lambda\upsilon\nu \acute{\alpha}\nu\acute{\epsilon}\theta\eta\kappa\epsilon\nu)$ ' Corssen l. l.

40. Patera vernicio nigro obducta, litteris stilo inscriptis
sub pede, reperta prope St. Maria in sepulcro, una cum quattuor
vasculis rubris figuris ornatis, nunc ubi sit ignotum.

IM·↓AOM mθax·mi

Do ex Fiorelli in not. d. scavi 1880 p. 85.

Inscriptio est etrusca. — ax fortasse terminatio ut in etr. rumaax, velzmaax aliis. Stirps mθ- occurrit in mθ[n]al Fabr. 368.

41. Patera vernicio nigro obducta, litteris stilo inscriptis in pede, reperta prope sepulcrum capuanum (Gallozzi) una cum pateris No. 42, 43 et cum vasculis ornatis figuris V. s. Nunc ubi sit ignotum; erat in collect. Bourguignon. (Conway).

ADΞIIVΞIIV cupeveliesā

Do ex Fiorelli in not. d. scavi 1877 p. 17.

Consentiunt Helbig in bull. d. inst. 1871 p. 123, Ruggiero scavi d. antichità nelle prov. d. Terraferma p. 364, Fabr. s. I 520, Planta No. 177cc, Conway II p. 525 No. 11 ('u=Y') Corssen I 427 qui seiungit cupe velies a. — cupe refert gr. κόπην lat. 'coppam', quae significatio ad pateram quadrat.

42. Patera vernicio nigro obducta, litteris stilo inscriptis in pede, reperta una cum 41, 43 prope sepulcrum capuanum, nunc ubi sit ignotum; erat in collect. Bourguignon.

IMATZANJ&IAM maifnastami

Do ex Helbig in bull. d. inst. 1872 p. 47.

Consentiunt Fiorelli in not. d. scavi 1877 p. 17, Fabr. s. I 520 bis, Corssen I 761 sq., Planta 177 dd. Et Fiorelli et Helbig indiligerter litteras typis exprimendas curaverunt. Conway II p. 525 No. 13 recte praebet 8 N N N 1. — Aut maifna et conferenda Μήφουλα, oppidum Aboriginum (Dion. Hal. I 14 cf. Schulze z. Gesch. d. lat. Eigennam. p. 534 sq.) aut m-aifna ut voluit Lattes iscriz. paleolat. p. 97 et conferenda cum Pauli Etrusk. Stud. III 54, Bugge Etr. Forsch. n. Stud. IV 115 Aefula CIL XIV 364, Aefulanus Plin. ep. 5, 16; 8, 23, Aef(u)lanus CIL VI 10606 sq., Aeflanus CIL V 101, VI 13004, XI 670, Αφουλανός CIG II 3187.

43. Patera vernicio nigro obducta, litteris stilo inscriptis, reperta cum 41, 42, nunc ubi sit ignotum; erat in collect. Bourguignon. (Conw.)

MAWVJ (E-2-CD) 7FANIE2 mamur.ces.car.xvanies

Do ex Fiorelli in not. d. scavi 1877 p. 17.

mamurces carxvanies Gamurr. Append. 933, unde Planta No. 177 qq., *mamurkes arxvanies* Conway I p. 97 qui ipse non vidit, falso ut puto. De puncto post *mamur* vide ad No. 12. — De *mamurce* pro *mamarce* vel *mamerce* cf. quae adnotavi ad No. 34 et Schulze z. Gesch. d. lat. Eigenn. 141 nota 5. — *car* fortasse prima syllaba longioris nominis. Conferendumne *i-car-ðesiuxuup* No. 39? Schulze l. l. p. 358 comparat, si legas *carxvanies* etr. *carcna* CIE 161, 1956, *carcu carcunia* ibid. 760, 1710, 1906 sqq. 1954, 3690 lat. *Gargonius* e. gr. CIL X 3779 (Capua!), sin *arxvanies* lat. *Arquinia* CIL X 4335 (Capua) secundum *numisios, numasios*.

44. *Patera vernicio nigro obducta, litteris stilo inscriptis* (Gamurr.) sub pede, reperta prope St. Maria, nunc ubi sit ignotum; erat olim apud Doria in St. Maria.

:JADVVM'W minu[n]sal:

Do ex Fiorelli in not. d. scavi 1877 p. 94.

Consentiunt Gamurrini Append. 932 Planta No. 177 pp
(*mimunsal*) Conway II p. 526 No. 19. — Ad *munsal* cf. lat.
Munisius, quod nomen occurrit Capuae CIL VI p. 1 add. 3884
C. Munisius C. f. Maximus Capua et extra Capuam non nisi
semel CIL XI 4894 (Spoletium), ut Schulze l. l. p. 63 obser-
vavit. *munsal* num = *Munisia natus*?

45. *Patera vernicio nigro obducta*, litteris stilo inscriptis sub pede (Gamurr.) reperta prope St. Maria, nunc ubi sit ignotum, erat in collect. Bourguignon. (Conw.), 'apud Doriam in St. Maria' (Gamurr.).

ᑭᓴᓯᐱᓪ ᐸᓄᓂ *ca·ive*

Do ex Gallozzi in not. d. scavi 1877 p. 94 (Fiorelli).

Consentiant Planta No. 17700 et Gamurr. 931, *saiue* Conway II p. 525 No. 8 ('the *i* has a dot underneath and immediatly before it, both probably accidental'). Fortuitum esse punctum non crediderim propter spatium inter *a* et *i*, si Fiorellio fides habenda. Num adumbratio lineolae transversae oscae † an nota alterius *i*? — *caive* = lat. *gaivos*, osc. *gaaviis*. Cf. No. 62 *step-kai*.

46. Patera ('tazza' Helbig) vernicio nigro obducta, litteris stilo inscriptis in fundo exteriori (Fabr.) reperta Capuae (Helb.), nunc ubi sit ignotum; erat apud Doria in St. Maria (Fabr.).

𐤔𐤓𐤕𐤕 *tute*

De ex Zangemeister in bull. d. inst. 1865 p. 163.

Consentiunt Fabr. I 511 Planta No. 177 w. — Etruscum est vocabulum cf. *tute* Gsell Vulci 233, 309 sq., *tuti* CIE 343 et quae derivata sunt *tutna*, *tutnal* CIE passim. Schulze z. Gesch. d. lat. Eigenn. p. 247 confert lat. *Tutius*, *Tutilius*, *Tutidius*, *Tuticius*, *Tutisulanus*.

47. Patera vernicio nigro obducta, litteris stilo inscriptis in fundo exteriori (1) et in labro (2) reperta Capuae (Helbig), nunc ubi sit ignotum; erat apud Doria (Fabr.).

limurcestan[tln]a[s]...[a]

mi venerus limrcen[l]a[clun]. (1)

vener. tusnus. (2)

De ex Zangemeister in bull. d. inst. 1865 p. 163.

Consentiunt Fabr. s. I 517 Corssen I 774 Planta 177 z.

Limrces Tantlnas, *mi venerus Limrcen*(as) [T]aclun(as) Lattes iscriz. paeleolat. p. 98. — De *limurce* cf. ad No. 35. — Ad *tantlnas*, si sic legendum, cf. etr. *tantle* CIE 4073 sqq. alia. — *venerus vener.* ad *venelus* No. 17, 52, *venelus* 85, ut *mamer.* ad *mamel*. — *tusnus* nomen etr. e. gr. *tusnus larði* Fabr. s. III 362 *tusna* Fabr. 2494 bis *tuśnutnal* CIE 810 *Tosnos* CIE 1606 *tusnutnie* Gamurr. Append. 377.

48. Patera vernicio nigro obducta cum duabus ansis, litteris stilo inscriptis sub pede, reperta ut videtur in St. Maria ('acquistato a St. M. d. Cap.' Helbig), nunc ubi sit ignotum, erat in collect. Bourguignon.

kapemukadesa kapes sli

De ex Helbig in bull. d. inst. 1881 p. 149.

Consentiunt Conway II p. 525 No. 10 Planta No. 177 aaa.

Prima p est 𐤊, secunda 𐤊, u 𐤕, 𐤔 𐤐 secundum Conw. cf. *kapes sli* in patera Vulcis effossa, Micali storia d. ant. pop. ital. tab. 101 No. 16, unde Corss. I 999 Fabr. s. III 409 ('dall Italia meridion.'),

quae nunc in museo Berolin. servatur, *kapemukaðesa* litteris vernicio pictis in labro superiore amphorae Wirzburgensis nigra figuris (avium cum capitibus humanis) ornatae¹⁾, Vulcis ut videtur effossae (ex collect. Feoli), cf. Micali l. l. tab. 101 No. 17 Fabr. 2583 Corss. I 490 annal. d. inst. 1831 p. 176 1834 p. 54 Ulrichs Verzeichn. d. Würzb. Vasens. III 42 et 114, Ath. Mitteil. 1898 p. 65, Weicker d. Seelenvogel p. 195 No. 6. — Videntur esse nomina etrusca adhuc ignota. *sli* fortasse nomen patris sine terminatione, pro *sleparis* Fabr. 2513 ter?

49. Patera, litteris stilo inscriptis (Conw.), reperta prope St. Maria ut videtur ('bought from Curti' C.), nunc ubi sit ignotum; erat a. 1894 (C.) in collect. Bourguignon.

keis d iufahis

Solus exhibet Conway I p. 97 nota XI 8. ('the *k* may be *ic*, *h* is \square with its middle bar omitted, *f* 8. Single interpunct').

50. Patera fracta vernicio nigro obducta, litteris stilo inscriptis in exteriori parte, reperta prope St. Maria una cum tribus patellis fractis ornatis rubris figuris, prope sepulchra tofina dispersis. Nunc ubi sit ignotum.

vel. xaies

Do ex Fiorelli in not. d. scavi 1879 p. 43.

vel. xaie Gamurr. 935 Planta 177 ss falso. — Est genitivus nominis etrusci *velxaie*, quod occurrit in No. 75 *velxaie pustminas mi*; cf. et alias e. gr. *aule velxaie*. CIE 4718 *velxai velxae velxei velxaias velcaias velxainal velxeini* alia CIE passim.

51. Patella cum operculo, vernicio nigro obducta cum duabus ansis, labrum ornatum linea vibrata nigra flavae argillae superposita itemque manubrium operculi et pes, litteris stilo inscriptis in gyrum dextrorsum in medio pede, reperta prope St. Maria una cum amphora 'nolana' ('con Minerva

1) Woltersi benevolentiae imaginem lucis opera expressam debeo.

seduta in aria sull' egida et altra figura' Rugg.)¹⁾ et hydria 'nolana' (con amore e Cefalo ed altre figure' R.), nunc ubi sit ignotum.

kal. stateslaie * n

Do ex transscriptione apud Planta II 177 ccc ('statt l vielleicht n. Vorletzter Buchstabe d?').

state rinione kal Ruggiero scavi di antichità p. 364. — Ad *states* cf. etr. *statsne* CIE 4466 *statinei* ibid. 579 2339 3056, osc. *statis*, *statiis*, *statie*, *στατις*, *staatiis*.

52. Vasculum fractum vernicio nigro obductum, litteris stilo inscriptis 'nel orlo del fondo esterno' (Fabr.), repertum 'nel territorio di Capua' (F.), nunc ubi sit ignotum; erat apud Doria.

· 2EINAJ · MN · 2YNEFEIM

mi venelus · num · clanies.

Do ex Zangemeister in bull. d. inst. 1865 p. 162.

cf. Fabr. s. I 518 Planta 177aa Corssen I 773. — Inscriptio est etrusca. De *venelus* cf. No. 17. — *num* pro *numisies* cf. No. 34. — *clanies* derivatum a *clan* = 'Sohn' fortasse nom. gentil. cf. etr. *claniu* CIE 1130 sq. 1355 sq. *clantial* ibid. 4417, *clante*, *clanti*, *clantl* Fabr. Gloss. 858 sq.

53. Poculi pes ex argilla nigra, litteris stilo inscriptis in gyrum sub pede (Garr.), repertus Capuae (Fabr.), nunc ubi sit ignotum ('now lost' Conw.); erat in museo Campano (Fabr.).

mi mamerce asklaie

Do ex Minervini in bull. Napol. n. s. II tab. V 3 p. 110, unde Fabr. 2753 bis cum delin. in glossario, Lattes iscriz. paleolat. p. 38 Conway II p. 527 No. 24, cf. Planta 177q *asiklaie*?

mamerge Garrucci in bull. Nap. I. I. p. 164. — *asklaie* fortasse derivatum ab oppido *Asculo*, num nomen gentil.? cf. gr. Ἀσκληῖος (Appian. bell. civ. I 48) lat. *Asclaeus*.

b. Inscriptiones pictae.

54. Hydria ornata rubris figuris duarum mulierum ac adspicientium, quae amictae sunt tunica et ornatae monilibus

1) British museum E 316 (Walters) cf. infra p. 37.

et inauribus, litteris ante cocturam dextrorsum vernicio nigro pictis circa exitum, reperta prope St. Maria (Helbig), nunc ubi sit ignotum; erat Curtiis apud Pascale.

****iaries**

Do ex Helbig in bull. d. inst. 1881 p. 146.

[*si*]ares Planta II 177 bbb ('erster Buchst. viell. *m*, zweiter viell. *t* od. *u*'). Secunda littera *i* osca vix esse potest, nam exspectares ΜΙΑΡΕΣ more solito. Num Μίαρες? Μιδρες? (est hydria) *mi-iaries*?

c. Inscriptiones stilo exaratae? pictae? impressae?

55. Patera ex argilla nigra, litteris nescio quo modo inscriptis in gyrum, reperta Capuae (Fabr.), nunc ubi sit ignotum.

***.s*t*ntev:*alta**e:*e*tn:ea**

Do ex Fabretti CII. tab. 48 No. 2754c 'ad delineationem Sanctis Varni sculptoris gennatis' (Fabr.).

n st[iχ]n[i]es:tal[i]a[n]te:se[χi]n:ea Planta 177 u.

Quarta littera cum *t* sit ut in No. 27 30, tertia *t* esse nequit, quinta potest esse *a*, quamvis *a* alius formae in eadem inscriptione ter occurrat. An *u*? cf. Deecke Tabelle d. sabell. Alphab. in Rh. Mus. 41 (1886) p. 320 ubi *a* et *u* piceae similes formas praebent. — Inscriptio plane obscura est.

56. Vasculum ex argilla nigra (Fabr.) 'tutto di nero' (Min.), litteris inscriptis in exteriori parte (Min.), repertum prope St. Maria in sepulcro ut videtur ('dicesi') una cum stamno aeneo No. 37, nunc ubi sit ignotum; erat apud Bonichium (Fabr.).

maracus

Do ex Minervini in bull. Nap. n. s. II tab. VII 8 p. 139.

maracus 'o piuttosto' *maragus* Minervini l. l.; *maragus* Fabr. Gloss. p. 1116 *maracus* Planta II 177 hhh. Primae *a* linea transversa deest. Prima littera num *s* sit dubito.

57. 'a rough unglazed but not unshapely flower-pot of terracotta, with a base of quite different workmanship from

the rest in this class' (Conway), litteris inscriptis 'upside down', repertum ut videtur Capuae ('it came from Curti' C.), nunc ubi sit ignotum; erat in collect. Bourguignon. (C.)

mame

Conway I No. 100. — Inscriptio potest esse osca.
cf. osc. *mamerekies* Planta 18.

V. Saticula¹⁾.

a. Inscriptiones stilo exaratae.

58. Patera fictilis, litteris stilo inscriptis in gyrum (Garrucci), reperta prope St. Agata de'Goti una cum patera No. 61, nunc ubi sit ignotum; erat ap. Antonium Jordauum (Fabr.).

*vi*teis ve*itei* culχnasim* (1)

a

(2)

vue

Do (a) ex apographo Lepsius in inscript. umbr. et osc. tab. 26 No. 27, (b) Mommseni in U. D. tab. XIII 4 (c) Garruccii in bull. Nap. n. s. I 86.

[e]nteis venteis culχnasim Momms. l. l. p. 314, *vizteis veliteis culchina sim* Garr. l. l., *vipleis venteis culχnasim* Huschke p. 221, ΜΙΖΝΝΕΤ·>V V<Ξ ΖΕΙVΗΞΙ Ζ·ΙΕΝΙΙ Guarini lex. osco-lat. p. 62, *vi[in]eis ventei[s] culχnasim* Fabr. 2882 (tab. 55 ex Lepsius), *vipleis veliteis culχna sim* Corss. I 433 et Conway I p. 98, *vipiieis* Deecke 'Corssen u. d. Spr. d. Etrusk.' 32, *vi*[l]eis ve[l]i[te]is culχnasim* Planta 177c ('nach *vi* ein wie umgekehrtes *v* aussehender Buchstabe'). Tertija littera *a* potius quam *p*, omissa linea transversa. Num *velit?* *vexit?* Littera ante *culχna* valde dubia. Num ligatura? — Inscriptio videtur osca propter *sim* = lat. *sum* et terminationem genitivi *-eis* nominis primi, sed ex ore etrusco, ut *χ* in *culχna* demonstrat. cf. No. 68.

59. Patera ex argilla nigra cum ornamentis in interiore parte nolanum in modum (Leps.), litteris stilo inscriptis inter

1) Saticula = St. Agata de'Goti.

ornamenta (L.), reperta Saticulae in sepulcro (Rugg.), nunc in museo Neapolitano, ubi Planta vidit. Frustra quaesivi apud Heydem.

marahieispunt i***

Do ex Mommsen U. D. tab. XIII 1, quae non differt a Lepsius inscr. umbr. et osc. tab. 26 No. 25.

marahieispuntai .. Lepsius. l. l. p. 82 *puntais* p Momms. l. l. p. 314 et Planta No. 174, *puntaiisp* Huschke p. 220 prave ('das erste *i* hinter *punta* ist unvollständig geraten. Wollte man es mit Mommsen für ein blosses punctum ansehen, so müsste man einen Strich unter *a* gleichsam für ein *i* subscriptum nehmen oder es supplieren'), *punt[ai]s* p Deecke Etr. Forsch. III 287, *punt[a]is[a]* Fabr. 2782, *puntais[a]* Conway I p. 98 No. 13. — Inscriptio videtur osca esse. — *marahieis* pro *maraiieis* Planta 186 6 cf. *marahis* Conw. 137c 6 *marahis* ibid. e 1 *marai* ibid. 94 alia. — Ad *punt-* cf. osc. *puntiis* Conw. 39 [μα]ρας πόμπτιες Conw. 1, lat. *Ponteius*, gens *Pontia* (cf. Conway ind. III).

60. Patera fracta cum ornamentis impressis in medio (Lepsius), litteris stilo inscriptis (Garr.), reperta Saticulae, nunc ubi sit ignotum; erat apud Franciscum Danieli, deinde apud Iorio. (Fabr.)

kanutie .ssim

Do ex Mommsen U. D. tab. XIII 2, quae non differt a Lepsius inscr. umbr. et osc. tab. 26 No. 26.

kanutiessim Momms. l. l. p. 314 consentiente Conway I p. 98 aliis, sed omisso puncto, quod Lanzius qui primus ediderat non habet, cum Lepsius praebeat. Huschke p. 221 'punctum hinter *e* gewiss nur zufällig', melius Planta No. 177a (Anhang) 'd. Punkt nach *e* deutet viell. auf *i*'. Cf. quae dixi ad No. 12, 45. — Inscriptio est osca, ut docet *sim* = lat. *sum*. — *kanuties* gen. sing. pro *kanutieis* ut *cnaivies* No. 14 *minies* Planta 157 pro *cnaivieis*, *minieis*. Cf. lat. *Cannutius* gr. Κα-νούτιος (histrio Plut. Brut. XXI 2).

b. Inscriptiones stilo exaratae? pictae? impressae?

61. Patera reperta Saticulac una cum No. 58, nunc ubi sit ignotum; erat olim ap. Iordanum Neapolitanum.

i * u * i * * * i * i

Do ex Mommsen U. D. tab. XIII 6 qui usus est Lepsi
inscr. umbr. et osc. tab. 26 No. 29.

Momms. l. l. p. 315 non legit litteras, *rusiruaimi*? Conway II p. 527 ('practically illegible'), *ithuithunigui* Huschke p. 222 pravissime ('Ithyio Thunigo') cf. Guarini comment. XI p. 33. Vix una littera certa est.

VI. Cales¹⁾.

62. Vasculi fictilis pes, litteris stilo inscriptis in fundo exteriore, repertus apud Calvi Risorta, nunc in museo Neapolitano. Nondum habet Heydem.

2114371M *miveliis*

Do ex Sogliano in not. d. scavi 1895 p. 324, unde Planta No. 177eee.

VII. Cumae.

63. Vasculum vernicio nigro obductum (Stephani), litteris albis olim fortasse deauratis, pictis ab utroque latere, repertum in sepulcro cumano 1853, nunc in museo Petropolitano 'Eremitage' (Stephani 610).

upils ufiis:

Do ex Zvetaieff Sylloge inscr. osc. 54.

upils 'jetzt unleserlich. Dahinter stand wohl einst auch eine Interpunktion' Planta 122. 'There is one interpunct between the names, but three after the second, to distinguish the end from the beginning' Conway 91. — Inscriptio est osca. — Ad *upils* cf. osc. *upil* Planta 133 sq. lat. *Opillius*, *Opilius*, *Opellius*. — Ad *ufiis* cf. gentem *Ofiam* Volscorum (Conway vol. II ind. V).

1) Cales = Calvi Risorta.

VIII. Pompei.

a. Inscriptiones stilo exaratae.

64. Vasculum nigrum, litteris stilo inscriptis post cocturam (M.) repertum Pompeis 'inter reposita' (M.), nunc ubi sit ignotum.

1. *bak-*

Do ex CIL X 8055 67 (Mommsen ex Dresseli descriptione). Planta II 97 a 'auch *bad* möglich? Wenn nicht *bad* gelesen werden kann, zu *Badius*, oft im CIL IX X, auch in Pompei selbst, scheint sich nur unter cognomina Vergleichbares zu finden, *Bacchius* etc. CIL X p. 1069'.

b. Inscriptiones impressae.

65. Dolium fictile, litteris impressis ('bollo sopra dolio fittile' Fabr. 'prominentibus' Corssen), repertum Pompeis 'in un gran cortile della strada di Pansa', nunc ubi sit ignotum (Planta, Zvetaieff).

UI·IVH V· *ú·núv* **

Do ex Fabretti CIIt. 2823 b qui usus est Schoenii apographo.

ú·núvii? Mommsen CIL X 8047 23: 'tres hastae post v quae sequuntur (secunda tamen corrupta est) vix minores litteris praecedentibus sine dubio partem tituli constituunt'. o·nov·VI Zvetaieff Syll. inscr. osc. 115 (cf. Zvet. I. It. infer. dial. 206 b), *ú·núv*·III Planta II No. 96, u(*ppii*s) *núv*(*iis*) Corssen in ephem. II p. 180 No. 62, cf. Conway I p. 78 a.

66. Dolium fictile (Fabr.), 'litteris eminentibus' (Corssen) in ore scriptis (Momm.) repertum Pompeiis (Schoene) in reg. VII insul. 12 No. 10 (Dressel), nunc ubi sit ignotum (Planta).

INX·ΠΕΤ> *step·kai*

Do ex Fabretti CIIt. 2819 e, qui usus est schedis Schoenii.

Cf. CIL X 8047 22 Zvetaieff Syll. inscr. osc. 116 Planta II 97. [*ste*]p·kai Corssen in ephem. II p. 182 No. 63, unde Conway I p. 78 b. — Osca est inscriptio ut demonstrat N.

IX. Surrentum.

67. Amphora litteris impressis ('the letters stamped' Conway) in exteriore parte ansae, reperta in vico Equense prope Surrentum, nunc in museo Neapolitano.

pape savfi

Do ex Zvetaieff Syll. inscr. osc. tab. XVIII 1 unde Planta No. 27.

pape saufi vel *saufie* Pauli in Neue philol. Rundschau 1887 p. 123. *papes avfi* Conway I No. 38 ('there is a faint diagonal stroke above the *i*, which may be meant for another *i*'). Inter *pape* et *savfi* spatium est, fortasse et inter *p* et *ape*.

X. Campania.

a. Inscriptiones stilo exaratae.

68. Vasculum vernicio nigro obductum, litteris stilo inscriptis duos in gyros ('concentric' Conway), repertum in Campania (C.), nunc ubi sit ignotum; erat a. 1894 (C.) in collectione Spinelli.

minipiapi mixulixnacupes
alθr nas ei

Do ex Conway the Italic dialects II p. 525 No. 7.

'After *api* is a space of two letters'. — Inscriptio est etrusca. *xulixna* = gr. κύλιξ lat. *culigna*. Dolendum quod Conway vasculi formam non descripsit. Cf. 69 *mi culixnav... uradenelus* in *culigna* scriptum, 58 *culxna sim* in patera. — *cupes* eius qui fecit vel dedicavit culignam nomen sine terminatione videtur esse ut in No. 18 *cupes carpunies mi* et fortasse in No. 80 *micupesta*. — *minipiapi* potest intellegi *mini pīia pi(ias)* vel simili modo.

69. Kylix in interiore parte praebens mulieres saltantes, quae manus sub magnis manicis more alarum formati celant, litteris stilo inscriptis sul. pede, reperta ut videtur in Cam-

pania, nunc ubi sit ignotum; erat in collect. Bourguignon
11.—14. Mai 1903 divendita.

ΛΑΙΝΕΝΕΡΑΔV////FANJIVYIM

*mi culixnav.....uradenel*s*

Do ex Auktionskatalog d. Samml. Bourguignon 1903
p. 45 No. 128. In parte externa vasculi ΚΑΛΟΣ ΗΟ ΓΑΙΣ.
Conway II p. 525 sine puncto post *mi*. Secunda littera *a*
fine *u* inversa vel *p*? — Inscriptio videtur mixta ex etruscis
elementis (de *culixna* dixi ad No. 68) et oscis, ut Я demonstrat,
-aden ut in osc. *imaden*.

70. Oinochoe cum exitu formato in trifolium (Patr.)
'quasi di transizione tra gl' impasti e i buccheri' (Patroni)
'schwarz gefirnisst mit eingeritzten Ornamenten' (Heydem.),
formae Heydem. 105, litteris incertis ante cocturam stilo in-
scriptis in gyrum sub collo (P.), reperta ut videtur in Cam-
pania ('dall' antica collezione di Palazzo Reale, formata quasi
esclusivamente di materiale campano' P.), nunc in museo
Neapolitano (Heydem. 3487).

pap**s**

Do ex Patronii apographo in Milanii Studi e materiali
I 295. Minus diligenter Heydemann Vasenkat. tab. XVI.

Primum signum est nota figuli ut e. gr. Furtwaengler
Berl. Vasenkat. tab. II 1908 b. Tertia littera fortasse *a* et *p*
ligatura conexae, quarta num *rep*? Cum dubium sit utrum
verbum an notae figuli in tabula non expressi.

71. Patera vernicio nigro obducta formae Furtw. 216
(sed sine ansis), litteris stilo inscriptis in fundo, reperta ut
videtur in Campania ('1841 in Neapel erworben' F.), nunc in
museo Berolin. (Furtw. 2613).

venileis

Do ex Furtwaengleri apographo.

Cf. et Fabr. 2776 Mommsen U. D. p. 316 No. 17 Corssen
I 434 cum suo apographo Conway I p. 97, Planta 177 m. —
Inscriptio fortasse est osca. — *venileis* gen. sing. nominis eius
cui dedicata est. Cf. dat. *venilei viniciu* No. 37.

72. Patera litteris stilo inscriptis, reperta ut videtur in Campania (Conw.), nunc ubi sit ignotum; erat apud Franciscum Danieli.

vel tineisim

Do ex Mommsen U. D. tab. XIII 3.

veltineisim Mommsen l. l. p. 314, *veltineisim* Fabr. 2837 et Conway I p. 98, Huschke p. 221, Planta 177 b. — Inscriptio estosca ut demonstrat *sim*. Cf. 60 *kanutie-ssim*. — Nomina sunt etrusca. — Ad *tinei* cf. etr. *tina*, *tinia*, *tinis* alia. Spatium inter *vel* et *tinei* non est dubium.

b. Inscriptiones pictae.

73. Patella fictilis formae Furtw. 260, litteris nigro colore pictis in parte interiore, reperta ut videtur in Campania (Fabr.), nunc in museo Berolin. (Furtw. 4093).

*mi fal*us**

Do ex Mommsen U. D. tab. XII 32 c.

*niifnl*us** Mommsen, *niif[a]l**us*** Zvet. Syll. inscr. osc. tab. XVIII 5.

niifalus Corssen I 1001 tab. XXIII B 7. Fabr. s. III 412.

niif[a]l. ≡ us idem Fabr. 2842 rectius, *[ni]if[a]l*us** Planta 178.

niif[a]l.us... Conw. II p. 526 ('a has lost its crown'), *mi fal<t>us* Deecke Etr. Forsch. III 264. Proxime ad verum Deecke. Primae litterae deest linea transversa altera, quarta littera est N in Corsseni apographo. Post l punctum habet Mommsen, quod Corss. non vidit et lacunam, post s vestigium litterae. Ad *faltus*, si recte legit Deecke l. l. cf. etr. *faltu* CIE 1347 1611 *faltusla* 503 lat. *Faltonius* (Schulze z. Gesch. d. lat. Eigenn. p. 272).

74. Vas magnum Campanum, litteris pictis sub ansa, repertum in Campania (Mo. Fabr.), nunc ubi sit ignotum; erat Romae apud Braun. (M.)

pupdiis stenis

Do ex Mommsen U. D. tab. XII 32 b unde Zvetaieff Syll. inscr. Osc. 136 tab. XVIII 4, cf. Fabr. 2841 tab. 52, Mommsen l. l. p. 189 Conway 138 Planta 167. — Inscriptio est osca. —

Ad *pupdiis* cf. osc. *pūpidiis* Conway 44, 45, 54 paelign. *pūpdīs* C. 219 lat. *Popius Popidius*, gentem *Popidiam* apud Campanos et Vestinos (cf. Conway ind. III). — Ad *stenis* cf. osc. *stenis kalaviis* Planta 187 Στενίς ibid. 1 *stēni* 129 alia; gentem *Steniam* apud Latinos, Daunios, Hirpinos, Vestinos, *Stenniam* apud Campanos, Hirpinos.

c. Inscriptiones stilo exaratae? pictae? impressae?

75. Vasculum vernicio nigro obductum, repertum in Campania (Conway), nunc ubi sit ignotum; erat a. 1894 (C.) in collect. Spinelli.

vel χα<i>epustminas mi

Do ex transcriptione Conway in the Italic dial. II p. 524 No. 2.

'the sixth sign is t' Conv. *velχα<t>e* aut *velχα<z>e* Schulze z. G. d. lat. Eigenn. p. 215. Inscriptio est etrusca. Lego *velχaie* cf. No. 50 *vel.χaies*. — *pustminas* lat. *Postimini*? 'Ob *pustminas* etruskisch od. nur aus *Postumius* etruskisiert ist, kann man nicht wissen' Schulze l. l.

76. Askos, repertus ut videtur in Campania. Erat in collect. Bourguignon.

ve<l> numnal

Do ex Auktionskatalog d. Samml. Bourguignon 1903 p. 54 No. 159 ubi typis expressum *veinumnal*. Sed exstant duo vascula (gutti) quorum unum incertae originis in museo Berolin. (Corssen I tab. XX 4 cf. p. 739) alterum prope Orvieto effossum (Fabr. s. I No. 371) in museo Florentino. *velnumnal* litteris impressis in utroque (exemplar Berol. expressi in tab. II ex Corsseno l. l.). Alia exempla cum *velnumnal* nominantur a Fabretti l. l., Gamurrini Append. al CII 756 (Sovana) 924 (Roma ex Esquilino). — Inscriptio est etrusca. *vel=velus*? — ad *numnal* cf. etr. *numnaś* CIE 3325 (Perugia) *numenaś* Gamurr. l. l. 607 sq. (Volsinium). Schulze z. G. d. lat. Eigenn. 197 sq. comparat lat. *Numenius*, *Numonius*. An unum nomen *Volumnius*?

77. Vasculum vernicio nigro obductum, repertum ut videtur in Campania (Fabr.), nunc ubi sit ignotum ('now lost' Conway); erat olim apud Pascale. Zvetaieff iam frustra quaesivit.

𐌲𐌹𐌶𐌹𐌴𐌹𐌴𐌹𐌴𐌹𐌴𐌹 *mais·kaluvis*

Do ex Fabr. CILt 2839 cf. Planta 169 Zvet. Syll. inscr. osc. 139 Conway 139 Fiorelli in Giorn. degli scavi d. Pomp. I p. XII nota 20 Garrucci in Memorie dell' accad. Ercolan. VII app. p. 25. — Inscriptio est osca; cf. osc. *mais* Planta 126 *maiuii* 127, alia *kaluvis* ibid. 132, lat. *Calvius* CIL IX X passim.

78. Vasculum incertae formae, repertum ut videtur in Campania, nunc ubi sit ignotum; erat apud V. Barone Neapolitanum.

atana

Do ex Planta No. 177 ggg, qui ipse vidit et solus exhibet.

XI. Italia meridionalis.

a. Inscriptiones stilo exaratae.

79. Guttus ansatus ex argilla nigra formae Furtw. 102 'doch mit ausladendem und in scharfem Winkel wieder zurückspringendem Bauch' (F.), litteris stilo inscriptis dextrorsum in ventre, 'dall' Italia meridionale' (Fabr.) nunc in museo Berolin. (Furtw. 1532).

mipianasplenianas

Do ex Corssen d. Spr. d. Etrusk. I tab. XXIII B No. 3 b. *rianas* Fabr. s. III 408 Planta 177 gg. Tertia littera ab nona vix differt. — Ad *plenianas* cf. lat. *Plenius* CIL V 1007 1339 *Plinius* alia, fal.-lat. *plenese* Conway 336 *plenes* 333 c. Corssen l. l. p. 999 comparat umbr. *plener plenasier*. — Ad *pianas* cf. etr. *pia* Fabr. 2673, lat. *Pius*, osc. *pihiui* (in tab. agnon.).

80. Patera fictilis litteris stilo inscriptis in fundo 'dall' Italia meridionale' (Fabr.), nunc in museo Berolin. (Furtw. 2972).

micupestis

Do ex Corssen l. l. tab. XXIII B 1.

micupestis Corssen l. l. p. 997 Fabr. s. III 406 Planta 177 ee. *cupes* fortasse nomen. cf. quae dixi ad No. 18.

81. Patera vernicio nigro obducta, litteris stilo inscriptis sub pede (Fabr.) 'dall' Italia meridionale' (F.) nunc in museo Berolin. (Furtw.)

cincus

Do ex Corssen l. l. tab. XXIII B 2 qui Nolae factam esse putat sine causa. — cf. Fabr. s. III 411 Planta 177 kk. — Nomen est etruscum cf. *cincual* CIE 3479 *cinc(nal)* Gamurr. Append. 124.

82. Patella fictilis ex argilla sufflava cum labro fuscato vernicio formae Furtw. 120 sine ansis, litteris stilo infra inscriptis 'dall' Italia meridionale' (Fabr.), nunc in museo Berolin. (Furtw. 3939).

miaxus

Do ex Corssen l. l. tab. XXIII B 2.

Consentiunt Fabr. s. III 407 Planta 177 ff *mi nixus* Furtw. ut videtur. — Ad *axus* cf. etr. *axusa* CIE 2152 *axu* passim *axui* Fabr. 547 alia.

b. Inscriptiones pictae

83. Patella fictilis formae Furtw. 260 ('doch einfacher' F.) litteris nigro colore pictis in parte interiore, 'dall' Italia mer.' (Fabr.) nunc in museo Berolin. (Furtw. 4092).

denus :

Do ex Corssen l. l. tab. XXIII B 8 qui Nolae factam esse putat sine causa.

denusi: Fabr. s. III 413 in texto, sed *denus*: idem in tabula. *denus* Corss. l. l. p. 1002 Planta 177 ll. Punctum triplex nunc evanuisse videtur. Washburn amicus a. 1904 non vidit. — Cf. etr. *denusa* Fabr. 440 bis c.

XII. Incerti ¹⁾.

84. Vas ex argilla nigra, litteris nescio quo modo inscriptis circum ventrem nullo spatio intermisso (Leps.), repertum ubi sit ignotum ('campanisch' Corss. 'Etruria, incertae originis' Fabr.), nunc perditum; erat in collect. Borgiana, deinde in museo Neapolitano. Frustra quaesiverunt Minervini Fabr. Corssen.

mi ni mulvene kevelðu ir pupliana

Do ex Lepsio Über d. tyrren. Pelasger in Etrurien p. 42, unde pendent Mommsen U. D p. 17 nota 23 Fabr. 2614 Corssen I 546 sqq., qui coniungit *mi ni mulveneke vel thui r pupliana* et vertit 'me vīrvv Mulvinius Velus dicit Ramtae Puplianae' plane arbitrio. Cf. Gam. App. 608. Ad *veneke* cf. *vinuxs* (37).

85. Patera vernicio nigro obducta, litteris stilo inscriptis in gyrum sub pede, reperta ubi sit ignotum, nunc apud R. v. Planta.

velz venelus

Planta No. 177 fff. ²⁾. — Ad *velz* cf. *velz papi* in nummo aureo ut videtur 'etrusco-campano' Brit. Cat. Italy p. 11 No. 1, Deecke Etrusk. Forsch. II 95 sqq., III 136.

larð: velza: pe in cippo (Orviet.) cf. Bezzenb. Beitr. I 102 No. VII Deecke l. l. III 274.

86. Vasculum incertae formae, repertum ubi sit ignotum, nunc perditum.

peras

Dare non possum nisi ex Planta II No. 177 ddd, qui locum ubi primum publici iuris factum est falso attulit (not. d. scavi 1877 p. 16); frustra ego rectum invenire studui.

1) Corssen, Planta inseruerunt campanis. Incertum utrum ex Campania an Etruria.

2) Descriptionem vasculi Planta benigne mecum communicavit p. 2 iam prelo tradita. 'Es liesse sich auch die Lesung *venelus* *velz* (oder *venz*) verteidigen.'

Ad aetatem inscriptionum definiendam exoptatissimum esset si constitui posset tempus quo unumquodque vasculum factum est. Qua spe etiamsi fallimur, quinque et viginti tamen certis finibus circumscribere licet. Summam quaestionis hic comprehendam. Facta sunt:

sub finem saec. VI.	70 ¹⁾ 48 ²⁾ ?
(ca. a. 520—500)	
ca. a. 500	9 10 11 12 16 71 ³⁾ ; 41 42 43 ⁴⁾ ; 69
initio saec. V.	37 56 ⁵⁾
med. saec. V.	51 ⁶⁾
in saec. V—IV.	26 63 ⁷⁾ ; 40 ⁸⁾
sub finem saec. IV.	20 ⁹⁾
ca. a. 300	28 36 38 54 ¹⁰⁾ ; 39 ¹¹⁾
in saec. III—II.	76 ¹²⁾

1) Vascula ex argilla nigra ('bucchero') in Campania VII. et VI. saeculo floruisse docuit Patroni in *Milani Studi e materiali* I 292. At non habemus quod hanc oinochoen ante a. c. 520 factam esse putemus.

2) Cf. amphoram Wirzburgensem s. l. extremi saec. VI cum simillima inscriptione.

3) Furtwaenglero teste 'rotfiguriger Stil I. Hälfte' id est circa a. 500.

4) 41, 42, 43 reperta in ea parte necropolis capuanae, in qua et patera ut videtur ab Euphronio picta (iuvenis qui puellam sectatur, cum inscriptione ΓΑΛΥΚΩΝ ΚΑΛΟΨ), quam Klein (die griech. Vasen mit Lieblingsinschr. 154 sqq.) omisit, vasculum cum Triptolemo in curru alato, alia. Hand procul ('in proximitate') nostrae paterae inventae sunt, ut videtur una ('si ebbe in seguito...') cum nota illa pelike Parisina, descripta ab Hartwig in *Philologi* vol. 50 (1891) p. 185 sqq. tab. I (Hercules clava urguens senem Γέρας) et cum patera in qua picta est Cassandra rapta de palladio (fortasse = annali d. inst. 1877 tab. IV 246 sqq. ex collect. Campana, cf. arch. Z. 1869 p. 107 sq.) et aliis vasculis (cf. *Notizie d. scavi* 1877 p. 17).

5) Forma stamni No. 37, qui cum 56 ex eodem sepulcro prodiit, et satyrorum personae antiquissima sunt.

6) Cf. Hauser in *Jahreshefte des österr. arch. Instituts* 1905 p. 28.

7) Vascula sertis aurata quae una reperta sunt cum No. 26, non ante finem V. s. videntur facta esse. Hunc morem ornandi imitabantur indigenae, ut in No. 63.

8) Vascula una cum 40 reperta (not. d. scavi 1880 p. 85) aetatis supra indicatae esse videntur.

9) Oinochoe est rudissima.

10) 28, 36, 54 generis videntur apuli, 38 una cum 36 reperta est.

11) Impressae sunt figurae.

12) Vascula cum hac inscriptione formam praebent in III. et

Elucet ex tabula nullum vasculum ante annum a. Chr. n. circiter 520 factum esse, qui terminus aetatis optime congruit cum eo quod de Etruscorum in Campania commoratione vel dominatione novimus. Notum est homines doctos alios omnino negavisse Etruscos in Campania umquam versatos esse vel summam imperii tenuisse, ut Niebuhrium, alios contra per saecula complura extendisse¹⁾.

Fuisse aliquando Etruscos in Campania dubitari nequit cum ipsi veteres auctores consentiant²⁾, quorum gravissimus Cato existimandus est qui, ut tradit Velleius Paterculus (I 7) in 'originibus' dixerat esse 'Capnam . . ab . . Tuscis conditam ac subinde Nolam. Stetisse autem Capuam antequam a Romanis caperetur annis circiter CCLX'. Itaque si anno 211 quo Capuam a Romanis captam esse constat, 260 annos adieceris, habebis annum 471. Velleium Paterculum quidem, qui dicit 'pace diligentiae Catonis se non credere tam mature tantam urbem crevisse floruisse concidisse surrexisse' quidam³⁾ secuti arbitrantur Catonem spectare annum 338, cum loquatur de Capua a Romanis occupata, et hoc modo annum fere 600 inveniunt. Sed quis Catonem diligentissimum rerum italicarum investigatorem tantae loquendi obscuritatis et ambiguitatis incuset? Accedit quod anno 338 non capta est Capua a Romanis sed sua sponte in illorum dicionem venit. Armorum vi captam non esse nisi a. 211 veteres auctores tradiderunt, ex quibus Velleius hausit⁴⁾. Solvitur difficultas qua pressus est

II. saeculo usitatam. Videntur facta esse uno loco, fortasse in Etruria, et inde vendita. Praeter exempla supra enumerata alia exstant in museo Wirzburgensi (Urlichs Verzeichnis I No. 35, incertae originis), Turicensi, in collectione Reinbold in urbe Koeln-Kalk, ut Loescheke me docuit, fortasse et alia.

1) Cf. ex veterioribus Kramer Stil u. Herkunft d. griech. Thongef. 149 sqq., ex recentioribus Beloch Campanien² 9, 446 Ed. Meyer Gesch. d. Altert. II 706 Busolt Griech. G. II 800 Gardthausen Mastarna 19 Pauli d. Veneter 100 sq. 156 sqq. 178 Deecke Falisker 116 sq. idem apud Groeber Grundriss I 339 345 sq. Lattes iscriz. paleolat. 96 sq. alios.

2) Polyb. II 17 et ap. Strab. V p. 242 Liv. I 2 IV 37 Serv. ad Verg. Georg. II 583 ad Aen. X 145 Solin. polyhist. VIII.

3) Cf. Beloch, Gardthausen, Busolt, E. Meyer II. I. Patroni in Rendic. d. Lincei 1903 p. 378 sqq. pessime CCLX mutavit in DCLX.

4) Duhn in Rivista di stor. ant. 1895 (I) 3 p. 56 nota 16.

Velleius, si in Catonis verbo 'condendi' subaudiveris significationem instituti et muviti veteris loci italici ab Etruscis.

Haec opinio maxime confirmatur testimonio Hecataei, quod adhuc paene neglectum, discrimen facit totius quaestionis. Commemoraverat Hecataeus in opere Europae ut tradunt Suidas et Stephanus Byzantius Nolan πόλιν Αὑσόνων. Hecataeus cum circa a. 500, certo non post 490 vel 480 scripserit, apparet ante annum 471—460, quo tempore Cato tradit Capuam 'ac subinde Nola' conditas esse ab Etruscis, Nola oppidum Ausonum i. e. Italorum exitisse. Quae cum ita sint, quid vetat quominus putemus idem de Capua factum esse, praesertim cum nuper vestigia vetustissimae coloniae illic innotuerint ¹⁾.

Fuerunt qui negarent Etruscos ipsis illis temporibus, cum proelio navali apud Cumas commisso (a. 474) a Cumanis et Syracusanis superati et ex mari campano pulsi essent, satis firmos fuisse ad urbes condendas. Immo ex hac re elucet Catonem recte tradidisse. Nam quid magis ex usu erat Etruscis spe deceptis maritimae dominationis, quam summa vi ut terram Campanorum in dicionem suam subigerent, quod optime se impetraturos esse rati sunt oppidis muniendis, quae fuisse duodecim traduntur. Sed iam paulo ante a. 471 Etruscos in Campaniam invasisse tradit Dionysius Halicarnassensis ²⁾, ut nuper Karo ³⁾ monuit. Mihi igitur constat inde ab ultimis sexti saeculi annis Etruscos in Campaniam immigravisse mixtos Umbris et aliis gentibus.

Quae cum in animum revocaveris, intelleges qua re in Campania nullum vasculum ab Etrusco inscriptum sit ante finem sexti saeculi. Ex altera parte non habemus quod miremur eius generis vascula fabricari et inscribi non desiisse post

1) Cf. Patroni in Milanii Studi e materiali I 298 nota 14, idem in bull. d. paletnologia Ital. 1899 p. 46.

2) Dion. Hal. VII 3: ἐξηκοστῆς καὶ τετάρτης ὀλυμπιάδος... Κύμην τὴν ἐν Ὀπικοῖς Ἑλληνίδα πόλιν... Τυρρηνῶν οἱ περὶ τὸν Ἰόνιον κόλπον κατοικοῦντες ἐκεῖθεν θ' ὑπὸ τῶν Κελτῶν ἐξελασθέντας σὺν χρόνῳ καὶ σὺν αὐτοῖς Ὀμβρικοὶ τε καὶ Δαῦνιοι καὶ συχνοὶ τῶν ἄλλων βαρβάρων ἐπεχείρησαν ἀνελεῖν.

3) In bull. d. paletn. Ital. 1904 p. 22.

annum a. Chr. n. 420, quo Etrusci ex Campania pulsi esse traduntur¹⁾. Quis enim existimet a Samnitibus tum omnes Etruscos eiectos esse, quorum multi sine dubio intra centum admodum annos commercio et conubio conexi coniunctique erant. Nobiles tantum et milites misera illa fortuna adflictos esse putaverim, non opifices artificesve, qui plus docebant quam nocebant²⁾.

Haec fere sunt quae dici possunt de vasculorum aetate. Ipsae inscriptiones pauca docent. Nescio an alicuius momenti esse possit mos interpungendi inter verba. Corssen die Spr. d. Etr. I 42 si recte dixit apud veterrimos Etruscos scripturam sine interpunctione praevaluisse, fortasse et in vasculis hoc auxilio licet utaris quasi secundario.

Puncta inter verba desunt in maxima parte inscriptionum. Exhibent

I. simplex

Nolanae 11 12 14 18

Suessulanae 26 31

Capuanae 34 40 43 45 47 48 49 50 52

Saticulana 60

Pompeianae 64 65 66

Campanae 69? 77

(in 12, 14, 31, 43, 45? 60 punctum videtur falso interpositum ita, ut syllabas cohaerentes divellat)

II. duplex

Suessulana 28

Capuanae 44 55

III. triplex

Cumana 63

incerta 83.

Ad persolvendam quaestionem cuius civitatis fuerint ii qui vascula inscripserunt, opus est diligentius examinare et litterarum formas et linguae dialectum.

1) Cf. Nissen Ital. Landeskunde II 2 p. 682 sq. Thucyd. VI 4 iam loquitur de 'Κύμη ή εν 'Οπικία'.

2) Testimonium scrum de Etruscis in Campania Theophrasti est hist. pl. IX 16, 6 ταυτα δε (sc. medicamenta) εξακριβωθηναι μάλιστα παρὰ τοῖς Τυρρῆνοῖς τοῖς ἐν 'Ηρακλείᾳ.

Formas litterarum perlustrando primum invenies numerum inscriptionum, quae praebent litteras solum apud Oscos usitatas, ut 8 (28), Я=d (69, 74) V (65), † (33). His segregatis relinquitur moles ceterarum, quarum maxima pars scripta est etruscis litteris. Quasi exemplum praebent No. 1, 2, 3 in quibus litterae b, d, u, i omnino desunt, inveniuntur ↓, ⚡, ♀, ○ vel ⊗, ‡ apud Oscos ignotae. Litteras ♣=t et ♠=s (27, 30, 55, 56) apud Umbros et Etruscos regionis septentrionalis in usu fuisse scimus. ♠ (55) et apud Oscos et Etruscos et Umbros frustra quaeres: occurrit saepius in titulis qui dicuntur veteres sabellici i. e. picentinis et praetuttianis (cf. Deecke Rh. Mus. 41 in tabula).

Maximi vero momenti sunt eae inscriptiones, quae litteram f praebent, cuius has formas habes in vasculis: 8 (1, 2, 49, 73), ⚡ (63, 67), ⚡ (39), ⚡ (4), ⚡ (34). — Pauli die Veneter p. 101 sqq. longa quaestione instituta falso concluserat (p. 130) signum 8 non ante annum circiter 300 inventum esse ab Etruscis ac deinde traditum Umbris et Oscis. Quae opinio refellitur cum vasculis nostris (63, 73) tum inscriptionibus etruscis aliquanto ante 300 factis, quae Pauli miro modo praetermisit (e. gr. Antike Denkm. II tab. 41 ex sepulcro 'dei tori' VI. saeculi. Cf. Not. d. scavi 1896 p. 484, Fabretti 2301 sqq., idem s. I 384, II 86, Gamurr. Append. 91, 385, Mon. ant. II in lammina maglianensi, CIE 1372 sqq. in abecedario Clusino, ann. d. inst. 1871 tab. L). Sed quid dicamus, quod in vasculo non ante IV. s. ut videtur facto (34) vñ pro f scriptum est? quamquam tum iam dudum in locum antiquioris ⚡ signum 8 succedere coeperat, quod nescio quo iure Pauli existimat ex ⚡ transformatum esse. Scimus unius regionis incolas numquam vñ pro f scribere desiisse, cum ipsi Etrusci iam VI. ut videtur saeculo 8 scriberent: Venetos (cf. Pauli d. Veneter p. 130, Lattes le iscrizioni paleolat. p. 72 nota 98). Venetumne figulum vasculum No. 34 inscripsisse arbitremur? Succurrit denuo Dionysii testimonium supra allatum (p. 40) quo discimus ex regione Padana i. e. ipsorum Venetorum, catervas a Celtis expulsas in Campaniam a. fere 524 immigravisse (cf. Karo Tombe archaiche di Cuma p. 22). Puto igitur inscriptionem No. 34 ab incola Etruriae septentrionalis factam et, ut breviter

dicam, hos homines mixtos ex Etruscis Umbris aliisque Italis auctores esse inscriptionum vasculorum.

Ad calcem affigam brevem conspectum inscriptionum secundum dialectos ordinatum.

I. Inscriptiones etruscae

1. ab Etruscis scriptae, ut apparet ex litterarum formis, verbis, nominibus propriis

1, 2, 3 abecedaria,

18, 22, 24, 27, 29, 30, 32, 34, 38, 40, 42, 44, 47, 52, 53, 54? 62, 68, 73, 75, 79, 80, 82, 84 inscriptiones quae habent *mi* in initio vel fine ¹⁾,

7, 8, 9, 10, 12, 13? 17, 21, 25, 26, 31, 35, 36, 39 41, 43, 46, 48, 50, 71, 76, 81, 83 nomina,

2. ab Etruscis scriptae *osca* quidem lingua sed secundum leges etruscae linguae paulum transformata ('campano-etruskische' vel 'Mischinschriften') 37, 69?

II. Inscriptiones italicae

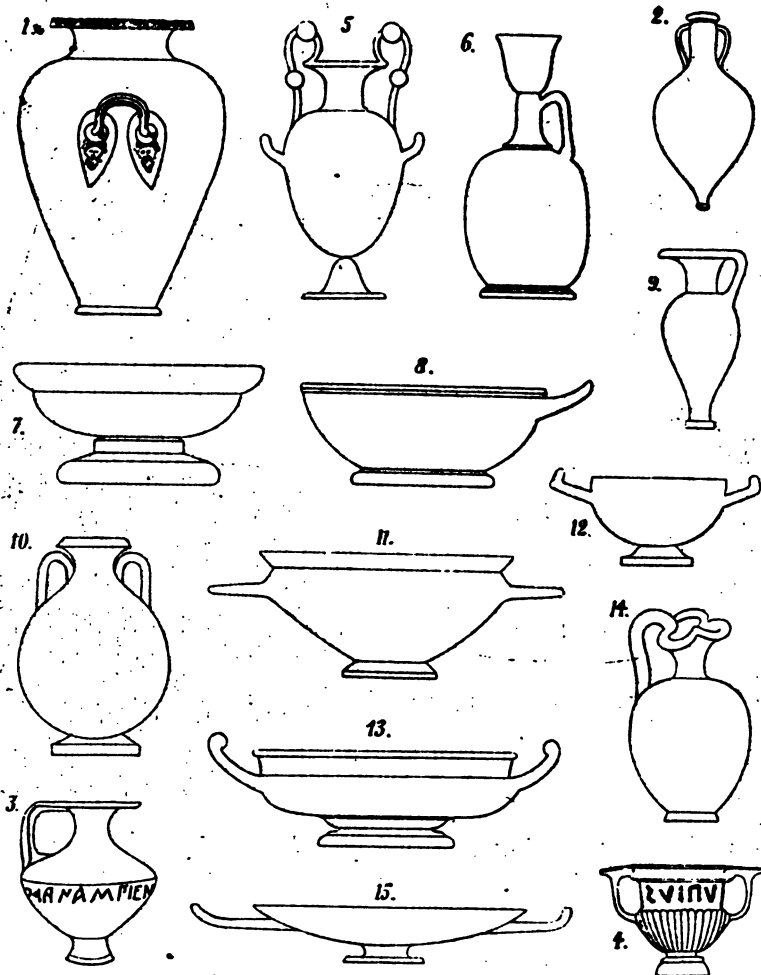
1. *oscae* 14, 58? 60, 72 cum *sim* vel *sum*,

4, 5, 11, 20, 45, 57? 59? 63, 64? 65, 66, 67 nomina, 28, 33 titulus artificum et votivus.

2. incertae 16, 19, 23, 49, 51, 55, 56, 70.

1) Hic inserui et inscriptiones cum *i* geminata, quae *oscam* quidem dialectum sapiunt. Sed eam geminationem et Etruscis non ignotam fuisse docet Müller-Deecke die Etrusker² II 331. Inprimis videtur usitata fuisse apud Venetos (cf. Lattes iscriz. paleolat. 88). An in Campania Etrusci didicerunt ab Oscis? Crebra est in tabula capuana (Rh. Mus. 55 p. 1 sqq.). — De *mi* homines docti valde dissentiunt. Lanzius, Conestabile = *ei*ut, Passeri, Fabretti = *ego*, Corssen alii = *me*, Pauli = *hoc*, Bréal (Journal d. sav. 1899 p. 64) 'particule exprimant l'appartenance, la propriété, ou, sur un obiet votif, la destination'. *mi* = *ei*ut vel *ego* reiiciendum est collatis inscriptionibus vasculorum No. 22, 52 et Fabretti 2405 sq., 2608 sq., suppl. III 297, 306, Corssen I 765, CIE 312, Fabr. 451 2c, 2833 3, ubi sine dubio nomen post *mi* nominativo casu positum est, ut *mi Larisa*, *mi Arathsia*, *mi Hustileia*, *mi Arunthia* alia.

Conspectus formarum.

1. No. 37 catalogi	8. Furtw. 216
2. " 67 "	9. Furtw. 102
3. " 79 "	10. Heydem. 57
4. " 63 "	11. Furtw. 120
5. Heydemann 72	12. Heydem. 9
6. Furtwaengler 240	13. Furtw. 276
7. Furtw. 260	14. Heydem. 105
15. Heydem. 14	

Tabulas adnexas siquis ipse habere cupiet, mittam.

LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES

IVERSITY LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES

IBRARIES · STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD

TANFORD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY

· STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD

D UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY

Y LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES

IVERSITY LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES

IBRARIES · STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD

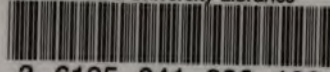
TANFORD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY

· STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD

D UNIVERSITY LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY

LIBRARIES · STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES

CN 532 .C3 W4 1906a C.1
Vasculorum campanorum inscript
Stanford University Libraries

3 6105 041 336 103

Stanford University Libraries
Stanford, California

Return this book on or before date due

SPRING 1984

MAY 4 '70

